
OFFICIELE BERICHTEN — AVIS OFFICIELS

**GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN
GOUVERNEMENTS DE COMMUNAUTE ET DE REGION
GEMEINSCHAFTS- UND REGIONALREGIERUNGEN**

VLAAMSE GEMEENSCHAP — COMMUNAUTE FLAMANDE**VLAAMSE OVERHEID****Bestuurszaken**

[2012/206156]

**19 OKTOBER 2012. — Omzendbrief BB 2012/2
De start van de lokale en provinciale bestuursperiode***Aan de provinciegouverneurs,**Aan de colleges van burgemeester en schepenen,**Aan de voorzitters van de OCMW's,**Aan de voorzitters van de districtscolleges,*

Op 14 oktober 2012 vinden de gemeente-, de stadsdistricts- en provincieraadsverkiezingen plaats. In de zes Vlaamse randgemeenten (Kraainem, Wezembeek-Oppem, Sint-Genesius-Rode, Drogenbos, Wemmel en Linkebeek) en in de gemeente Voeren worden op dezelfde dag ook de schepenen en de leden van de OCMW-raden en van de vaste bureaus rechtstreeks verkozen.

Die verkiezingen zullen leiden tot een nieuwe samenstelling van de gemeente-, stadsdistricts- en provincieraden en van hun uitvoerende organen.

Verder duiden de gemeenteraadsleden ook de OCMW-raadsleden aan, behalve in de zeven voornoemde gemeenten waar de OCMW-raadsleden rechtstreeks verkozen worden.

Deze omzendbrief wenst enige toelichting te geven bij de installatieprocedure van de lokale en provinciale organen.

Alle modellen van akten waarnaar in deze omzendbrief wordt verwezen, zijn **vanaf 13 oktober 2012** raadpleegbaar op de website binnenland.vlaanderen.be/akten

Inhoudstafel

I. HET GEMEENTEBESTUUR

1. De benoeming van de burgemeester
 - 1.1. Inhoud van de akte van voordracht
 - 1.2. Indiening van de akte van voordracht
 - 1.3. Onderzoek van de voordracht
 - 1.4. Benoeming en eedaflegging
 - 1.5. Opvolging tijdens de zittingsperiode
2. De installatie van de gemeenteraad
 - 2.1. Bijeenroeping van de nieuwe gemeenteraad
 - 2.2. Onderzoek van de geloofsbrieven
 - 2.3. Eedaflegging
 - 2.4. Rangorde van de gemeenteraadsleden
 - 2.5. De fractievorming in de gemeenteraad
3. De verkiezing van de voorzitter van de gemeenteraad
 - 3.1. Inhoud van de akte van voordracht
 - 3.2. Indiening van de akte van voordracht
 - 3.3. Onderzoek van de voordracht
 - 3.4. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering
 - 3.5. Opvolging tijdens de zittingsperiode
4. De verkiezing van de schepenen
 - 4.1. Aantal schepenen
 - 4.2. Het lidmaatschap van de voorzitter van de OCMW-raad in het college van burgemeester en schepenen en de mogelijke aanwijzing van ondervoorzitter(s) van het OCMW
 - 4.3. Samenstelling van het college : personen van verschillend geslacht
 - 4.4. Rechtstreekse verkiezing van de schepenen in de zes randgemeenten en Voeren
 - 4.5. Inhoud van de akte van voordracht
 - 4.6. Indiening van de akte van voordracht
 - 4.7. Onderzoek van de voordracht
 - 4.8. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering
 - 4.9. Rangorde van de schepenen
 - 4.10. Opvolging tijdens de zittingsperiode

5. De aanstelling van de gemeenteontvanger als financieel beheerder van de gemeente
- II. OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN**
1. De verkiezing en de installatie van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn
 - 1.1. Inhoud van de voordrachtsakte
 - 1.2. Indiening van de voordrachtsakte
 - 1.3. Onderzoek van de voordrachtsakten
 - 1.4. Stemming
 - 1.5. Onderzoek van de geloofsbrieven
 - 1.6. Bijeenroeping van de OCMW-raad
 - 1.7. Eedaflegging
 - 1.8. Opvolging tijdens de zittingsperiode
 2. De verkiezing van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn
 - 2.1. Inhoud van de akte van voordracht
 - 2.2. Indiening van de akte van voordracht
 - 2.3. Onderzoek van de voordracht
 - 2.4. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering
 - 2.5. Opvolging tijdens de zittingsperiode
 - 2.6. Benoeming van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn van de zes randgemeenten en Voeren
 3. De verkiezing van de ondervoorzitter(s) van de OCMW-raad
 4. De eventuele aanstelling van het vast bureau en de bijzondere comités en de bepaling van de bevoegdheden van deze organen
 5. De aanstelling van de vertegenwoordigers van de verenigingen overeenkomstig artikel 246 van het OCMW-decreet en artikel 247/3 van het OCMW-decreet
 6. De aanstelling van de OCMW-ontvanger als financieel beheerder van het OCMW
- III. HET DISTRICTSBESTUUR**
1. De installatie van de districtsraad
 - 1.1. Bijeenroeping van de nieuwe districtsraad
 - 1.2. Onderzoek van de geloofsbrieven
 - 1.3. Eedaflegging
 - 1.4. Rangorde van de districtsraadsleden
 - 1.5. De fractievorming in de districtsraad
 2. De verkiezing van de voorzitter van de districtsraad en van de voorzitter en leden van het districtscollege
 - 2.1. Aantal leden van het districtscollege
 - 2.2. Samenstelling van het districtscollege : personen van verschillend geslacht
 - 2.3. Inhoud van de akte van voordracht
 - 2.4. Indiening van de akte van voordracht
 - 2.5. Onderzoek van de voordracht
 - 2.6. Rangorde van de leden van het districtscollege
 - 2.7. Opvolging tijdens de zittingsperiode
- IV. HET PROVINCIEBESTUUR**
1. De installatie van de provincieraad
 - 1.1. Bijeenroeping van de nieuwe provincieraad
 - 1.2. Onderzoek van de geloofsbrieven
 - 1.3. Eedaflegging
 - 1.4. Rangorde van de provincieraadsleden
 - 1.5. Fractievorming in de provincieraad
 2. De verkiezing van de voorzitter van de provincieraad
 - 2.1. Inhoud van de akte van voordracht
 - 2.2. Indiening van de akte van voordracht
 - 2.3. Onderzoek van de voordracht
 - 2.4. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering
 - 2.5. Opvolging tijdens de zittingsperiode
 3. De verkiezing van de gedeputeerden
 - 3.1. Samenstelling van de deputatie : personen van verschillend geslacht
 - 3.2. Inhoud van de akte van voordracht
 - 3.3. Indiening van de akte van voordracht
 - 3.4. Onderzoek van de voordracht
 - 3.5. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering
 - 3.6. Rangorde van de gedeputeerden
 - 3.7. Opvolging tijdens de zittingsperiode

I. HET GEMEENTEBESTUUR

1. De benoeming van de burgemeester

De procedure voor de benoeming van de burgemeester op basis van de akte van voordracht is geregeld in artikelen 59 tot en met 63 van het Gemeentedecreet. De burgemeester wordt door de Vlaamse minister, bevoegd voor binnenlands bestuur, benoemd en hij legt de eed af in handen van de provinciegouverneur. Het is gebruikelijk dat de benoeming van en de eedaflegging door de burgemeester vóór de installatievergadering van 2 januari 2013 plaatsvindt.

In de zes randgemeenten wordt de voordrachtsakte van de burgemeester bevestigd door een stemming van de gemeenteraad die aan de Vlaamse Regering wordt bezorgd. Vanaf die stemming draagt de kandidaat-burgemeester de titel van aangewezen burgemeester en oefent hij alle functies uit die aan de burgemeester worden toevertrouwd. Zodra de Vlaamse Regering deze voordrachtsakte, die werd bevestigd door de stemming van de gemeenteraad, ontvangt,

beschikt zij over een termijn van zestig dagen om over te gaan tot de benoeming van de aangewezen burgemeester of tot de mededeling van een beslissing tot weigering van de benoeming (artikel 13bis van de Nieuwe Gemeentewet).

1.1. Inhoud van de akte van voordracht

Het model van akte van voordracht voor een kandidaat-burgemeester (model GEM_01) is terug te vinden op de website binnenland.vlaanderen.be/akten

Op de gedagtekende akte van voordracht moeten de volgende gegevens worden ingevuld :

a) de identiteitsgegevens en de handtekening van de kandidaat-burgemeester en van zijn eventuele opvolger(s). Als al bij de voordracht van de burgemeester wordt overeengekomen dat de voorgedragen kandidaat het ambt van burgemeester niet gedurende de volledige termijn van zes jaar zal uitoefenen, wordt op de akte van voordracht de einddatum van het mandaat vermeld. Ook kan dan al de naam van de kandidaat of kandidaten vermeld worden die hem achtereenvolgens zal of zullen opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat, alhoewel dat geen verplichting is. Het is dus mogelijk dat een einddatum in de akte wordt vermeld, zonder dat de naam/namen van opvolger(s) worden aangegeven, maar er kan geen naam van een opvolger worden aangegeven zonder dat er een einddatum is vermeld. Als er een einddatum op de akte van voordracht werd vermeld, is de burgemeester bij het bereiken van die einddatum van rechtswege ontslagnemend. Wanneer ook de naam van de opvolger op de akte van voordracht is vermeld, dan wordt deze persoon van rechtswege als opvolger van de ontslagnemende burgemeester voorgedragen. Wanneer de naam echter niet werd vermeld, moet er een nieuwe akte van voordracht worden ingediend;

b) de identiteitsgegevens van alle kandidaten die op 14 oktober 2012 werden verkozen op de lijsten die aan de verkiezingen hebben deelgenomen. De verkozenen worden op de akte van voordracht gegroepeerd per lijst;

c) de namen en de handtekeningen van de verkozenen die de voorgedragen kandidatuur steunen en die op dezelfde lijst als de kandidaat-burgemeester zijn verkozen;

d) de namen en de handtekeningen van de verkozenen die de voorgedragen kandidatuur steunen en die op een andere lijst als de kandidaat-burgemeester zijn verkozen.

Opgelet : Als de akte van voordracht wordt ingediend bij de provinciegouverneur in de periode tussen de gemeenteraadsverkiezingen en de installatie van de gemeenteraad, dan wordt bij het ontvankelijkheidsonderzoek van de akte van voordracht alleen rekening gehouden met de handtekeningen van de verkozenen voor de gemeenteraad. Alleen de handtekeningen van de effectief verkozenen en dus niet die van de opvolgers, tellen mee.

Als de akte van voordracht echter wordt ingediend na de installatievergadering van de gemeenteraad, dan wordt bij het ontvankelijkheidsonderzoek van de akte van voordracht alleen rekening gehouden met de handtekeningen van de gemeenteraadsleden (m.a.w. de verkozenen die op de installatievergadering de eed hebben afgelegd).

Niemand kan meer dan één akte van voordracht ondertekenen. Overtreding van dit verbod heeft in alle akten van voordracht de ongeldigheid tot gevolg van alle handtekeningen die in strijd met dit voorschrift werden geplaatst. Een verkorene die meer dan één akte van voordracht ondertekent, kan voor de duur van de zittingsperiode van de gemeenteraad niet worden benoemd of verkozen als burgemeester, schepen, voorzitter van de gemeenteraad, voorzitter van een gemeenteraadscommissie of lid van de raad voor maatschappelijk welzijn, kan de gemeente niet vertegenwoordigen of namens de gemeente een mandaat bekleden in gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen of andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen, en kan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn niet vertegenwoordigen of namens het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn een mandaat bekleden in de ziekenhuizen als vermeld in titel VII, hoofdstuk II, van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, in een vereniging of vennootschap, als vermeld in titel VIII van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, of in andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen. Als de betrokkene al een dergelijk mandaat bekleedt, vervalt dat van rechtswege.

Bij de akte van voordracht moeten de volgende documenten gevoegd worden :

a) een uittreksel uit het bevolkingsregister. Dat geldt als een getuigschrift van inschrijving in de bevolkingsregisters van de gemeente van de voorgedragen kandidaat en van zijn eventueel voorgedragen opvolgers;

b) een bewijs van goed zedelijk gedrag van de voorgedragen kandidaat met een uittreksel uit het strafregister, model 1.

1.2. Indiening van de akte van voordracht

De akte van voordracht (model GEM_01) wordt met een ter post aangetekende zending bezorgd aan de provinciegouverneur (of diens gemachtigde) of persoonlijk overhandigd aan de provinciegouverneur (of diens gemachtigde) tegen afgifte van een gedateerd en ondertekend ontvangstbewijs.

1.3. Onderzoek van de voordracht

Zodra de provinciegouverneur de akte van voordracht van de kandidaat-burgemeester heeft ontvangen, controleert hij de ontvankelijkheid ervan.

Hij gaat in het bijzonder na of alle gegevens, vermeld onder 1.1., werden verstrekt. Hij controleert of de voorgedragen kandidaat :

1. de Belgische nationaliteit bezit;
2. niet onder een van de gevallen van onverenigbaarheid valt, vermeld in artikel 11 van het Gemeentedecreet;
3. door voldoende verkozenen gesteund wordt;
4. eerder bij besluit van de Vlaamse Regering niet werd benoemd, aangezien een voorgedragen kandidaat-burgemeester die niet werd benoemd tijdens dezelfde bestuursperiode niet meer opnieuw kan worden voorgedragen, tenzij op basis van nieuwe feiten of nieuwe gegevens.

Om ontvankelijk te zijn, moet de akte van voordracht ondertekend zijn door meer dan de helft van alle verkozenen op de lijsten die aan de verkiezingen hebben deelgenomen én door een meerderheid van de kandidaten die werden verkozen op de lijst van de voorgedragen kandidaat-burgemeester. De voorgedragen kandidaat of zijn eventuele opvolger kan de voordracht mee ondertekenen. Als de lijst van de kandidaat-burgemeester slechts twee verkozenen telt, volstaat het dat een van hen de voordracht ondertekent.

Een akte van voordracht die na de installatievergadering van de gemeenteraad wordt voorgelegd, is slechts ontvankelijk als ze is ondertekend door meer dan de helft van de gemeenteraadsleden én door de meerderheid van de gemeenteraadsleden die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaat-burgemeester zijn verkozen.

Als er een of meerdere opvolgers op de akte van voordracht zijn vermeld, moet die opvolger ook beschikken over een dubbele meerderheid, zoals dat het geval is voor de effectief voorgedragen burgemeester. Als aan deze voorwaarde niet is voldaan, is de akte van voordracht in zijn geheel onontvankelijk.

De handtekeningen van de persoon die meer dan een akte van voordracht heeft ondertekend, worden als onbestaande beschouwd. Als hierdoor niet meer wordt voldaan aan de dubbele meerderheidsvoorwaarde, is de akte onontvankelijk. Als echter aan die voorwaarden wel nog is voldaan, is de akte ontvankelijk.

De provinciegouverneur wint ook het advies in van de procureur-generaal bij het hof van beroep van het rechtsgebied waarin de gemeente gelegen is. In dat advies moet minstens vermeld worden of er een informatie- of onderzoeksprocedure of gerechtelijke vervolgingen ten laste van de voorgedragen kandidaat-burgemeester hangende zijn.

Als het advies van de procureur-generaal bij het hof van beroep te weinig preciseringen geeft over de ten laste gelegde feiten of over de ernst van een ingediende klacht, moet de provinciegouverneur aanvullende inlichtingen aan het parket vragen.

Nadat hij die controles heeft uitgevoerd en nadat hij het advies van de procureur-generaal heeft ontvangen, brengt de provinciegouverneur aan de minister een omstandig advies uit over de geschiktheid van de kandidaat om het ambt van burgemeester te vervullen. Dat advies mag zich niet beperken tot de weergave van de resultaten van het onderzoek dat hij heeft verricht naar de ontvankelijkheid van de voordracht. De provinciegouverneur wordt geacht ook zijn persoonlijke visie te geven over de voorgedragen kandidaat. Belangrijk hierbij is het oordeel van de provinciegouverneur over de bekwaamheden en morele kwaliteiten van de kandidaat die nodig zijn voor een correcte uitoefening van het ambt van burgemeester.

Bij het uitbrengen van zijn advies zal de provinciegouverneur bovendien rekening moeten houden met de mogelijkheid die is ingeschreven in artikel 71 van het Gemeentedecreet, waarbij aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid gegeven wordt om aan de burgemeester tuchtsancties op te leggen wegens kennelijk wangedrag of grove nalatigheid. De provinciegouverneur moet dus nagaan of de voorgedragen kandidaat geen handelingen heeft gesteld die eventueel aanleiding zouden kunnen geven tot het opleggen van een tuchtsanctie en die een eventuele benoeming in de weg kunnen staan.

Zo zal bijvoorbeeld een strafrechtelijke veroordeling van een kandidaat voor een overtreding die op generlei wijze een goed en efficiënt bestuur van de gemeente in het gedrang kan brengen, geen aanleiding geven tot een negatief advies (bijvoorbeeld een verkeersovertreding zonder samenhangend misdrijf). Als echter onbetwistbaar vaststaat (hetzij gezien het gerechtelijke verleden van de kandidaat, hetzij gezien bepaalde vervolgingen, hetzij gezien zijn vroegere optreden als hoofd van de politie) dat de kandidaat niet over het morele gezag beschikt om de gemeente te leiden, moet daar in het advies wel rekening mee gehouden worden.

Samenvattend kan worden gesteld dat het advies van de provinciegouverneur geen moraliteitsverslag is, maar een evaluatie van de mogelijkheid om tot een correcte ambtsuitoefening te komen, gebaseerd op verifieerbare gegevens.

Zoals hierboven reeds vermeld, onderzoekt de provinciegouverneur ook of de kandidatuur van de opvolger van voldoende steun kan rekenen. Als de kandidatuur van een opvolger niet voldoet aan de dubbele meerderheidsvereiste, is de akte in zijn geheel onontvankelijk. De provinciegouverneur start het onderzoek (inwinnen advies procureur-generaal, onderzoek naar tuchtfacten en zijn persoonlijke evaluatie) van de voordracht van de opvolger drie maanden voordat de burgemeester van rechtswege ontslagnemend is. Het onderzoek verloopt op identieke wijze als hierboven beschreven. De voorgedragen kandidaat-opvolger moet ononderbroken blijven voldoen aan de verkiesbaarheidsvoorwaarden.

1.4. Benoeming en eedaflegging

Na de verkiezingen blijft de aftredende burgemeester in functie tot de nieuwe burgemeester geïnstalleerd is. Een burgemeester is pas geïnstalleerd als hij op de datum die het benoemingsbesluit bepaalt, de eed als burgemeester heeft afgelegd. Concreet betekent dit in de praktijk dat eerst het benoemingsbesluit van de burgemeester wordt ondertekend, dat vervolgens de benoemde burgemeester in handen van de provinciegouverneur de eed aflegt en dat hij zijn ambt daarna opneemt op de datum die door het benoemingsbesluit werd bepaald.

Bij ministerieel besluit wordt de nieuwe burgemeester benoemd ten vroegste met ingang van 1 januari 2013. De provinciegouverneur, het gemeentebestuur en de benoemde burgemeester ontvangen een afschrift van dit besluit. De provinciegouverneur zal na ontvangst van het benoemingsbesluit de burgemeester uitnodigen om de eed af te leggen. Het is gebruikelijk dat dat reeds voor 1 januari gebeurt. De eedformule luidt: "Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen".

In geval van beroep bij de Raad van State tegen een beslissing van de raad voor Verkiezingsbetwistingen, heeft de benoeming van de burgemeester door de Vlaamse Regering pas uitwerking vanaf de betekening van het arrest van de Raad van State dat de verkiezingen niet geheel of gedeeltelijk ongeldig verklaart of de zetelverdeling niet wijzigt (artikel 216 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet).

Wanneer, in de randgemeenten en in Voeren, bij de installatie van de gemeenteraad na een algehele vernieuwing van de raad geen burgemeester is benoemd, wijst de gemeenteraad een schepen of een gemeenteraadslid van Belgische nationaliteit aan om, in afwachting van die benoeming, het ambt van burgemeester waar te nemen (artikel 14 van de Nieuwe Gemeentewet).

1.5. Opvolging tijdens de zittingsperiode

Als er in de akte van voordracht geen opvolger is aangewezen, moeten de gemeenteraadsliden een nieuwe kandidaat-burgemeester voordragen. Dat is het geval als de kandidaat-burgemeester het mandaat niet aanvaardt of als het mandaat van de burgemeester vervallen wordt verklaard, als de burgemeester als verhinderd wordt beschouwd, afgezet wordt, geschorst wordt, ontslag neemt of overlijdt.

Wanneer, bij wijze van voorbeeld, een kandidaat-burgemeester die ook minister is, wordt benoemd en de eed heeft afgelegd in handen van de provinciegouverneur, zal op de installatievergadering op 2 januari 2013 worden vastgesteld dat hij wettelijk verhinderd is om het ambt van burgemeester uit te oefenen. Hij blijft in dat geval titelvoerend burgemeester. De gemeenteraadsliden zullen een nieuwe voordracht moeten doen ten gunste van een kandidaat-burgemeester die het ambt zal waarnemen totdat de periode van verhindering van de titelvoerende burgemeester eindigt (in dit geval door het feit dat hij geen minister meer is).

Voor deze gevallen alsook voor iedere opvolging in de loop van de zittingsperiode kan gebruik gemaakt worden van het model van akte van voordracht voor een kandidaat-burgemeester tijdens de zittingsperiode (model GEM_02) dat terug te vinden is op de website binnenland.vlaanderen.be/akten.

2. De installatie van de gemeenteraad

De procedure voor de installatie van de gemeenteraad is geregeld in artikel 5 tot en met 18 van het Gemeentedecreet. Op de website binnenland.vlaanderen.be/akten staan alle modellen van akten van voordracht ter beschikking.

2.1. Bijeenroeping van de nieuwe gemeenteraad

Als de verkiezing van 14 oktober 2012 geldig verklaard wordt, vindt de installatievergadering van de nieuwe gemeenteraad van rechtswege plaats op de eerste werkdag van de maand januari om 20 uur in het gemeentehuis. Dat is op woensdag 2 januari 2013 om 20 uur.

Als de installatievergadering ten gevolge van eventuele bezwaren niet kan plaatsvinden op 2 januari 2013, bevat het Gemeentedecreet de hiernavolgende regeling:

1° Als er bezwaar werd ingediend tegen de verkiezing bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen en als die vervolgens toch geldig werd verklaard (en de zetelverdeling niet wijzigt) door de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, worden de nieuw verkozen raadsleden voor de installatievergadering bijeengeroepen door de uittrekkende voorzitter van de gemeenteraad binnen tien dagen na de dag waarop er over het bezwaar een uitspraak werd gedaan door de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, ongeacht of er een beroep werd ingesteld bij de Raad van State. Het beroep bij de Raad van State werkt immers niet opschortend, behalve als de zetelverdeling wijzigt (en de verkiezing toch geldig verklaard werd).

Als er bezwaar werd ingediend tegen de verkiezing bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen en als die verkiezing vervolgens ongeldig werd verklaard door de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, worden de nieuw verkozen raadsleden bijeengeroepen voor de installatievergadering binnen tien dagen na de dag waarop de Raad van State de verkiezing geldig heeft verklaard. Het beroep bij de Raad van State werkt immers wel ophortend.

2° Als er bezwaar ingediend werd tegen de verkiezing en als die vervolgens definitief ongeldig werd verklaard, hetzij door de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, hetzij na beroep door de Raad van State, dan wordt er een nieuwe verkiezing gehouden. De nieuw verkozen raadsleden worden vervolgens door de uittreedende voorzitter van de gemeenteraad bijeengeroepen voor de installatievergadering, binnen tien dagen nadat de uitslag van de nieuwe verkiezing definitief is.

Als de installatie van de gemeenteraad ten gevolge van een wijziging van de zetelverdeling niet van rechtswege kan plaatsvinden op 2 januari, worden de nieuw verkozen raadsleden bijeengeroepen binnen tien dagen na de dag waarop de zetelverdeling definitief is.

Als de nieuw verkozen gemeenteraadsleden niet werden bijeengeroepen overeenkomstig de voorgeschreven regels door de uittreedende voorzitter, dan roept een uittreedend lid van het college van burgemeester en schepenen de raad bijeen. De rangorde van de schepenen moet hierbij in acht genomen worden. De burgemeester wordt geacht een hogere rang in te nemen dan een schepen.

Hoewel de gemeenteraad van rechtswege samenkomt voor de installatievergadering, bepaalt het Gemeentedecreet dat de gemeentesecretaris, voor de goede orde, de verkozen gemeenteraadsleden ten minste acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad op de hoogte brengt van de datum, het uur en de plaats van de installatievergadering.

Het feit dat de installatievergadering op 2 januari van rechtswege plaatsvindt, houdt strikt genomen in dat er geen uitnodiging verstuurd zou moeten worden. Voor de goede orde heeft de decreetgever daar toch op aangedrongen. Dat betekent ook dat er een agenda moet worden bezorgd aan de te installeren raadsleden. Die agenda vloeit in belangrijke mate voort uit het Gemeentedecreet zelf.

De volgende handelingen en beslissingen zijn aan de orde op de installatievergadering van de gemeenteraad :

- het onderzoek van de geloofsbrieven van de verkozen gemeenteraadsleden (I,2.2.);
- de eedaflegging (I,2.3.);
- de bepaling van de rangorde van de gemeenteraadsleden (I,2.4.);
- de fractievorming in de gemeenteraad (I,2.5.);
- de verkiezing van de voorzitter van de gemeenteraad (I,3);
- de verkiezing van de schepenen (I,4), m.i.v. de machtiging voor het eventueel aanstellen van ondervoorzitters van het OCMW (I,4.2.) en de bepaling van de rangorde van de schepenen (I,4.9);
- de verkiezing van de OCMW-raadsleden (II,1), m.i.v. het onderzoek van de geloofsbrieven van de verkozen OCMW-raadsleden (II,1.5.);
- de aanstelling van de gemeenteontvanger als financieel beheerder van de gemeente;
- (eventueel) de verkiezing van de politieraadsleden (ingevolge de wet van 1 december 2006 tot wijziging van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus - *Belgisch Staatsblad* 4 december 2006).

2.2. Onderzoek van de geloofsbrieven

De uittreedende voorzitter van de gemeenteraad zit de installatievergadering voor. Hij blijft voorzitter van de gemeenteraad tot een nieuwe voorzitter verkozen is. Als de uittreedende voorzitter om een of andere reden de installatievergadering niet kan voorzitten, dan wordt de vergadering voorgezeten door een uittreedend lid van het college van burgemeester en schepenen volgens hun rangorde, waarbij de burgemeester wordt geacht een hogere rang in te nemen dan een schepen.

Nadat de vergadering geopend is, onderzoekt de gemeenteraad de geloofsbrieven van de verkozen gemeenteraadsleden. De gemeenteraad is bevoegd om zich uit te spreken over eventuele bezwaren in verband met de verkiesbaarheidsvoorwaarden (zie ook artikel 10 van het Gemeentedecreet). Die bezwaren moeten vóór het onderzoek van de geloofsbrieven ingediend worden bij de gemeenteraad. De geloofsbrieven omvatten de schriftelijke bewijsstukken die elke verkozen, opgeroepen om de eed af te leggen, moet voorleggen en waaruit blijkt dat hij op een wettige wijze is verkozen en dat er tegen zijn verkiezing geen bezwaren zijn. Er zal door de kandidaat een recent uittreksel uit het bevolkings- of rijksregister, een recent uittreksel uit het strafregister model 1 en een verklaring op eer dat men zich niet bevindt in een van de gevallen van onverenigbaarheid zoals voorzien in artikel 11 van het Gemeentedecreet moeten voorgelegd worden. Het doel van het onderzoek is dat er nagegaan wordt of men nog aan de verkiesbaarheidsvoorwaarden voldoet en zich niet in een van de gevallen van onverenigbaarheid bevindt (artikel 11 van het Gemeentedecreet). Om de installatievergadering vlot te laten verlopen, is het noodzakelijk dat de kandidaat-raadsleden deze stukken uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering op de gemeentesecretarie bezorgen.

Tegen de beslissing van de gemeenteraad over de geloofsbrieven kan beroep worden ingesteld bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen op basis van artikel 13 van het Gemeentedecreet.

Het verkozen gemeenteraadslid dat zich op het ogenblik van de installatievergadering in een situatie bevindt die onverenigbaar is met het lidmaatschap van de gemeenteraad, kan de eed niet afleggen en wordt bijgevolg geacht afstand te doen van het hem toegekende mandaat (artikel 12, § 1, van het Gemeentedecreet).

De Raad voor Verkiezingsbetwistingen doet uitspraak over de geschillen die rijzen in verband met de afstand van het mandaat van gemeenteraadslid op basis van artikel 13 van het Gemeentedecreet.

2.3. Eedaflegging

Voor ze hun mandaat aanvaarden, leggen de verkozen gemeenteraadsleden van wie de geloofsbrieven werden goedgekeurd, in openbare vergadering de volgende eed af in handen van de voorzitter van de installatievergadering : "Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen." De voorzitter van de installatievergadering legt, als hij herkozen is als gemeenteraadslid, de eed af in handen van de burgemeester. Als de uittreedende burgemeester de installatievergadering voorziet en herkozen is als gemeenteraadslid, legt hij de eed af in handen van het oudste gemeenteraadslid, behalve als iemand anders de eed heeft afgelegd als burgemeester. In dat geval legt hij de eed af in handen van de nieuw benoemde burgemeester. De burgemeester die al de eed heeft afgelegd bij de provinciegouverneur moet niet nogmaals de eed afleggen als gemeenteraadslid.

Een verkozen gemeenteraadslid dat voor zijn installatie afstand wil doen van zijn mandaat, brengt de voorzitter van de gemeenteraad daarvan schriftelijk op de hoogte. De afstand wordt definitief zodra de gemeenteraad hiervan kennis heeft genomen.

De verkozen gemeenteraadsleden die aanwezig zijn op de installatievergadering en die de eed niet afleggen, worden geacht afstand te hebben gedaan van hun mandaat. De verkozen gemeenteraadsleden die niet aanwezig zijn op de installatievergadering en die, nadat ze daartoe uitdrukkelijk zijn opgeroepen, zonder geldige reden afwezig zijn op de eerste daaropvolgende vergadering, worden ook geacht afstand te hebben gedaan van hun mandaat.

2.4. Rangorde van de gemeenteraadsleden

Hoewel de verplichting tot opmaak van een ranglijst niet expliciet is opgenomen in het Gemeentedecreet, is het toch wenselijk een dergelijke lijst op te stellen.

De vaststelling van de rangorde van de gemeenteraadsleden is van belang om in de vervanging van de voorzitter van de gemeenteraad (als hij niemand schriftelijk heeft aangewezen) of van een schepen te voorzien wanneer die tijdelijk afwezig is. Daarnaast verwijst artikel 57, § 3, 10°, van het Gemeentedecreet naar artikel 125 van de Nieuwe Gemeentewet, dat uitdrukkelijk voorziet in de mogelijkheid dat een ambtenaar van de burgerlijke stand bij zijn verhinderd tijdelijk vervangen wordt door de burgemeester, een schepen of een raadslid in de volgorde van hun benoeming.

De rangschikking wordt vastgesteld aan de hand van de anciënniteit van de raadsleden. De anciënniteit omvat de hele tijdsduur tijdens dewelke een gemeenteraadslid deel heeft uitgemaakt van de gemeenteraad van een gemeente. De anciënniteit mag onderbroken zijn.

Bij gelijke anciënniteit geniet het gemeenteraadslid de voorkeur dat bij de laatste volledige vernieuwing van de gemeenteraad het hoogste aantal naamstemmen heeft behaald. Bij een gelijk aantal naamstemmen geniet het gemeenteraadslid dat kandidaat was op de lijst die bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste stemmen heeft behaald de voorkeur.

Wat betreft de ranggemeenten en Voeren bestaat er, in het geval van de vervanging van de schepen, een andere rangorde. Wanneer een vacature ontstaat, wordt het mandaat van schepen er toegewezen aan een raadslid van dezelfde lijst als die van de te vervangen schepen overeenkomstig de bepaling, vastgesteld in het vijfde lid. Die bepaling van het vijfde lid stelt dat het mandaat van schepen wordt toegewezen aan de tot raadslid gekozen Belgische kandidaten in de volgorde van hun verkiezing.

2.5. De fractievorming in de gemeenteraad

Bij de installatie van de gemeenteraad worden ook de fracties gevormd. Het Gemeentedecreet bevat in artikel 38 het algemene principe dat de gemeenteraadsleden die op dezelfde lijst verkozen zijn, één fractie vormen in de nieuw verkozen raad.

In afwijking van die basisregel kunnen de gemeenteraadsleden, die verkozen zijn op verschillende lijsten die zich uiterlijk op de installatievergadering onderling hebben verenigd, één fractie vormen. Tot onderlinge vereniging van de lijsten kan slechts beslist worden als de meerderheid van de verkozenen op elk van die lijsten daarmee instemt (artikel 38, § 3, van het Gemeentedecreet).

Als tweede afwijking op de basisregel kunnen de kandidaat-raadsleden die op dezelfde lijst verkozen zijn, ervoor opteren om twee fracties in de gemeenteraad te vormen, overeenkomstig artikel 38, § 2, van het Gemeentedecreet. Op die wijze is de decreetgever tegemoetgekomen aan de gevolgen van de realiteit van de kartelvorming bij de verkiezingen. De verkozenen op één lijst kunnen echter in geen geval meer dan twee fracties vormen in de gemeenteraad. De beslissing om van één lijst twee fracties te vormen moest wel al genomen zijn of tenminste in het vooruitzicht zijn gesteld bij de indiening van de voordrachtsakte of de verbeteringsakte van de kandidaten voor de gemeenteraadsverkiezingen zelf. Als dat niet gebeurt is, kunnen geen aparte fracties in de gemeenteraad gevormd worden. Het Gemeentedecreet bepaalt immers dat de akte inzake fractievorming ingediend moet worden bij de voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau, samen met de voordrachtsakte of de verbeteringsakte voor de kandidaatstelling en uiterlijk de eerste daaropvolgende werkdag een afschrift van deze akte inzake fractievorming aan de gemeentesecretaris moet worden afgegeven, tegen ontvangstbewijs.

Het decreet bevat in concreto de volgende mogelijkheden om eventueel twee fracties in de gemeenteraad te vormen :

1° De kandidaat-raadsleden kunnen bij de indiening van de voordrachtsakte of de verbeteringsakte voor de verkiezingen al beslissen dat zij in de nieuwe gemeenteraad twee fracties zullen vormen.

2° Zij kunnen de mogelijkheid openhouden om twee fracties te vormen. Die beslissing wordt dan genomen op de installatievergadering van de gemeenteraad, als een meerderheid van de verkozen raadsleden die potentieel een afzonderlijke fractie kunnen vormen daartoe beslist.

Op de akte inzake fractievorming moeten de kandidaten vermelden tot welke fractie zij behoren bij een eventuele verkiezing. Die keuze is niet herroepbaar. Evenmin kan er nog een nieuwe akte worden ingediend. Het kandidaat-raadslid dat zich in de akte inzake fractievorming niet bekend tot een bepaalde fractie van de twee wordt geacht te opteren voor de grootste fractie in de gemeenteraad en, als beide fracties evenveel leden tellen, tot de fractie waartoe de lijstaanvoerder behoort, behalve ingeval de lijstaanvoerder op de akte van fractievorming zich niet tot een fractie heeft bekend. In dat geval wordt het kandidaat-gemeenteraadslid geacht te opteren voor de fractie waartoe het kandidaat-gemeenteraadslid behoort dat de hoogste plaats op de lijst inneemt en die zich tot een fractie heeft bekend.

De gemeentesecretaris zorgt ervoor dat de voorzitter van de gemeenteraad bij de installatievergadering van de raad over alle informatie en bewijsstukken beschikt in verband met de afschriften van de akten inzake fractievorming. Vanzelfsprekend behoren die documenten tot de stukken van bestuur waarin de raadsleden inzage hebben.

3. De verkiezing van de voorzitter van de gemeenteraad

De procedure voor de verkiezing van de voorzitter van de gemeenteraad is geregeld in artikel 8 van het Gemeentedecreet. Op de installatievergadering van de gemeenteraad en nadat de gemeenteraadsleden de eed hebben afgelegd, verkiest de gemeenteraad zijn voorzitter onder de gemeenteraadsleden van Belgische nationaliteit. Ieder Belgisch raadslid kan dus tot voorzitter van de gemeenteraad verkozen worden. De gemeenteraad beschikt over de volle autonomie om een raadslid, een schepen of de burgemeester als voorzitter te verkiezen. Een schepen of burgemeester buiten de raad benoemd kan evenwel geen voorzitter zijn van de raad.

3.1. Inhoud van de akte van voordracht

Het model van akte van voordracht voor een kandidaat-voorzitter van de gemeenteraad (model GEM_03) is terug te vinden op de website binnenland.vlaanderen.be/akten

Op de gedagtekende akte van voordracht moeten de volgende gegevens worden ingevuld :

a) de identiteitsgegevens en de handtekening van de kandidaat-voorzitter van de gemeenteraad en van zijn eventuele opvolger(s). Als al bij de voordracht van de voorzitter van de gemeenteraad wordt overeengekomen dat de voorgedragen kandidaat het mandaat van voorzitter van de gemeenteraad niet gedurende de volledige termijn van zes jaar zal uitoefenen, wordt op de akte van voordracht de einddatum van het mandaat vermeld. Ook kan dan al de naam van de kandidaat of kandidaten vermeld worden die hem achtereenvolgens zal of zullen opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat, alhoewel dat geen verplichting is. Het is dus mogelijk dat een einddatum in de akte wordt vermeld, zonder dat de naam/namen van opvolger(s) worden aangegeven, maar er kan geen naam van een opvolger worden aangegeven zonder dat er een einddatum is vermeld. Als er een einddatum op de akte van voordracht werd vermeld, is de voorzitter van de gemeenteraad bij het bereiken van die einddatum van rechtswege ontslagnemend. Wanneer ook de naam van de opvolger op de akte van voordracht is vermeld, dan wordt deze persoon van rechtswege

als opvolger van de ontslagnemende voorzitter van de gemeenteraad voorgedragen. Wanneer de naam echter niet werd vermeld, moet er een nieuwe akte van voordracht worden ingediend.

b) de identiteitsgegevens van alle kandidaten die op 14 oktober 2012 werden verkozen op de lijsten die aan de verkiezingen hebben deelgenomen. De verkozenen worden op de akte van voordracht gegroepeerd per lijst;

c) de namen en de handtekeningen van de verkozenen die de voorgedragen kandidatuur steunen en die op dezelfde lijst als de kandidaat-voorzitter van de gemeenteraad zijn verkozen;

d) de namen en de handtekeningen van de verkozenen die de voorgedragen kandidatuur steunen en die op een andere lijst als de kandidaat-voorzitter van de gemeenteraad zijn verkozen.

Opgelet : Zowel de effectief verkozenen als diegenen die als opvolger werden verkozen mogen de akte van voordracht ondertekenen. Bij het ontvankelijkheidsonderzoek van de akte van voordracht wordt alleen rekening gehouden met de handtekeningen van de gemeenteraadsleden (m.a.w. de verkozenen die op de installatievergadering de eed hebben afgelegd).

Niemand kan meer dan een akte van voordracht ondertekenen. Overtreding van dit verbod heeft in alle akten van voordracht de ongeldigheid tot gevolg van alle handtekeningen die in strijd met dit voorschrift werden geplaatst. Een verkozen die meer dan een akte van voordracht ondertekent, kan voor de duur van de zittingsperiode van de gemeenteraad niet worden benoemd of verkozen als burgemeester, schepen, voorzitter van de gemeenteraad, voorzitter van een gemeenteraadscommissie of lid van de raad voor maatschappelijk welzijn, kan de gemeente niet vertegenwoordigen of namens de gemeente een mandaat bekleden in gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen of andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen, en kan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn niet vertegenwoordigen of namens het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn een mandaat bekleden in de ziekenhuizen als vermeld in titel VII, hoofdstuk II, van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, in een vereniging of vennootschap, als vermeld in titel VIII van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, of in andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen. Als de betrokkene al een dergelijk mandaat bekleedt, vervalt dat van rechtswege.

Bij de akte van voordracht moeten de volgende documenten gevoegd worden :

a) een uittreksel uit het bevolkingsregister. Dit geldt als een getuigschrift van inschrijving in de bevolkingsregisters van de gemeente van de voorgedragen kandidaat en van zijn eventueel voorgedragen opvolgers;

b) een bewijs van goed zedelijk gedrag van de voorgedragen kandidaat met een uittreksel uit het strafregister, model 1.

3.2. Indiening van de akte van voordracht

De akte van voordracht (model GEM_03) wordt uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad tijdens de kantooruren aan de gemeentesecretaris overhandigd. De facto zal dat ten laatste op 24 december 2012 zijn, aangezien de installatievergadering van rechtswege plaatsvindt op 2 januari 2013. Een akte die niet tijdig werd overhandigd of te weinig geldige handtekeningen telt, is onontvankelijk (zie in dat geval 3.3 en 3.4).

3.3. Onderzoek van de voordracht

Nadat de gemeenteraadsleden de eed hebben afgelegd, overhandigt de gemeentesecretaris de akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de installatievergadering.

De voorzitter van de installatievergadering controleert de ontvankelijkheid van de akte. Hij gaat na of alle gegevens, vermeld onder 3.1., werden verstrekt. Hij controleert of de gedagtekende akte van voordracht tijdig is ingediend en of de voorgedragen kandidaat :

1. de Belgische nationaliteit bezit;

Als er één of meerdere opvolgers op de akte van voordracht zijn vermeld, moet die opvolger echter pas over de Belgische nationaliteit beschikken op de dag dat hij het voorzitterschap van de gemeenteraad overneemt.

2. door voldoende gemeenteraadsleden gesteund wordt;

Om ontvankelijk te zijn moet de akte van voordracht ondertekend zijn door meer dan de helft van de gemeenteraadsleden die op de installatievergadering de eed hebben afgelegd én door een meerderheid van de gemeenteraadsleden die op dezelfde lijst als die van de voorgedragen kandidaat werden verkozen. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-voorzitter voorkomt slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen.

Als er één of meerdere opvolgers op de akte van voordracht zijn vermeld, moet die opvolger ook beschikken over een dubbele meerderheid, zoals dat het geval is voor de effectief voorgedragen voorzitter van de gemeenteraad. Als aan deze voorwaarde niet is voldaan, is de akte van voordracht in zijn geheel onontvankelijk.

De handtekeningen van de persoon die meer dan een akte van voordracht heeft ondertekend worden als onbestaande beschouwd. Als hierdoor niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden bepaald voor de vereiste dubbele meerderheid is de akte onontvankelijk. Als echter aan die voorwaarden wel nog is voldaan, is de akte ontvankelijk.

Als de akte van voordracht ontvankelijk is, wordt de voorgedragen kandidaat-voorzitter verkozen verklaard. Hier volstaat een loutere akteneming en er moet geen stemming plaatsvinden, omdat door de ontvankelijkheidsverklaring van de akte van voordracht al is gebleken dat de kandidaat door een dubbele meerderheid van de gemeenteraadsleden wordt gesteund.

3.4. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering

Als er geen of geen ontvankelijke akte van voordracht van kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de installatievergadering wordt overhandigd, kiest de gemeenteraad binnen veertien dagen (uiterlijk 16 januari 2013) een voorzitter. De gemeenteraadsleden kunnen hiertoe uiterlijk drie dagen voor de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad een gedagtekende akte van voordracht bezorgen aan de gemeentesecretaris.

Het model van akte van voordracht voor een kandidaat-voorzitter van de gemeenteraad ingeval er geen (ontvankelijke) akte op de installatievergadering werd overhandigd (model GEM_04) is terug te vinden op de website binnenland.vlaanderen.be/akten

Om ontvankelijk te zijn, moet de akte van voordracht voldoen aan de in 3.3. beschreven ontvankelijkheidsvereisten. De enige uitzondering hierop is dat er geen steun moet zijn van een dubbele meerderheid. Het volstaat dat de akte van voordracht is ondertekend door een meerderheid van de personen die op dezelfde lijst werden verkozen als de voorgedragen kandidaat. Als de lijst waarop de kandidaat-voorzitter voorkomt slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen. Ook op deze akte kunnen een einddatum en eventueel een of meerdere opvolgers worden vermeld.

De verkiezing over de voorgedragen kandidaat gebeurt bij geheime stemming, waarbij de kandidaat-voorzitter een volstreekte meerderheid van de stemmen moet behalen. Als deze volstreekte meerderheid niet behaald wordt, dan volgt een tweede stemronde volgens de procedure voorzien in artikel 8, § 3, laatste lid, van het Gemeentedecreet.

3.5. Opvolging tijdens de zittingsperiode

In voorkomend geval is de voorzitter bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend en wordt hij van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de akte van voordracht als opvolger is vermeld. Als het mandaat eindigt vóór de einddatum vermeld in de akte, neemt de opvolger vervroegd het mandaat op. Als de persoon die als opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen, neemt de eerstvolgende opvolger vervroegd het mandaat op. Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld ook het mandaat niet opneemt, wordt een nieuwe voorzitter verkozen op basis van een akte van voordracht (model GEM_03) die moet worden gesteund door een dubbele meerderheid. Als men vaststelt dat er geen of geen ontvankelijke akte van voordracht werd ingediend, dan volgt een verkiezing op basis van akte van voordracht (model GEM_04) met een enkele meerderheid.

4. De verkiezing van de schepenen

De procedure voor de verkiezing van de schepenen is geregeld in artikelen 44 tot en met 50 van het Gemeentedecreet. Op de installatievergadering van de gemeenteraad en nadat de gemeenteraadsleden de eed hebben afgelegd, worden de schepenen door de gemeenteraadsleden verkozen. In tegenstelling tot het ambt van burgemeester en het mandaat van voorzitter van de gemeenteraad kan het mandaat van schepenen ook uitgeoefend worden door een niet-Belg.

4.1. Aantal schepenen

Het Gemeentedecreet stelt het aantal schepenen niet dwingend vast. Het decreet bepaalt alleen het minimumaantal schepenen en het maximumaantal schepenen a rato van het aantal inwoners in de gemeente. Bij besluit van 16 maart 2012 stelde de Vlaamse Regering per gemeente, naast het aantal te verkiezen gemeenteraadsleden, OCMW-raadsleden en districtsraadsleden, ook het maximumaantal te begeven schepenenmandaten vast. Voor de gemeente Voeren en voor de randgemeenten is er wel een vast aantal schepenen bepaald (artikel 16 van de Nieuwe Gemeentewet).

De gemeenteraad is bevoegd om het aantal schepenen vast te stellen met de gezamenlijke akte van voordracht van schepenen (model GEM_05). Dat aantal geldt tot de eerstvolgende vernieuwing van de gemeenteraad. Als er geen of geen ontvankelijke gezamenlijke akte van voordracht van kandidaat-schepenen wordt ingediend, dan beslist de gemeenteraad op de installatievergadering over het aantal te kiezen schepenen (zie ook onder 4.5).

Behalve in Voeren en de randgemeenten bedraagt het minimumaantal schepenen, naast de burgemeester en de OCMW-voorzitter, steeds 2 schepenen.

4.2. Het lidmaatschap van de voorzitter van de OCMW-raad in het college van burgemeester en schepenen en de mogelijke aanwijzing van ondervoorzitter(s) van het OCMW

Artikel 44, § 3, van het Gemeentedecreet bepaalt dat de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn van rechtswege schepenen is vanaf het ogenblik dat hij door de raad voor maatschappelijk welzijn is verkozen. Tot op dat moment is het college niet volledig samengesteld. Aangezien de raad voor maatschappelijk welzijn van rechtswege samenkomt op de derde werkdag na de verkiezing van de OCMW-raadsleden op de installatievergadering van de gemeenteraad, is het college maar tijdens een erg korte duur onvolledig, zodat de normale werking van het bestuur niet in het gedrang komt.

Artikel 51, tweede lid, van het Gemeentedecreet bepaalt overigens dat het college van burgemeester en schepenen, zo nodig, al rechtsgeldig kan vergaderen in de periode voor de nieuwe OCMW-voorzitter verkozen is en toegevoegd is aan het college.

De gemeente kan de OCMW-raad machtigen om maximaal twee ondervoorzitters te verkiezen op voorwaarde dat het aantal schepenen evenredig verminderd wordt. De machtiging moet op straffe van nietigheid verleend worden door middel van een verklaring op een ontvankelijke akte van voordracht van schepenen of door een beslissing van de gemeenteraad, genomen op de installatievergadering van de gemeenteraad (zie artikel 56 van het OCMW-decreet).

4.3. Samenstelling van het college : personen van verschillend geslacht

Het Gemeentedecreet bepaalt dat het college van burgemeester en schepenen moet bestaan uit personen van een verschillend geslacht, conform artikel 11bis van de Grondwet. Aan die verplichting moet voldaan zijn op het ogenblik dat het college volledig is samengesteld, m.a.w. vanaf het ogenblik dat de OCMW-voorzitter wordt verkozen en door die verkiezing lid wordt van het college van burgemeester en schepenen. Als de door de gemeenteraad aangewezen schepenen allemaal van hetzelfde geslacht zijn en de OCMW-voorzitter van het andere geslacht is, dan is aan de verplichting voldaan.

Als het college bestaat uit personen van hetzelfde geslacht en dus niet rechtsgeldig is samengesteld, dan bepaalt artikel 44, § 4, voorlaatste lid, van het Gemeentedecreet dat van de verkozen schepenen de laatste overeenkomstig artikel 45, § 3 en artikel 50, § 1, van het Gemeentedecreet verkozen schepenen in rang van rechtswege vervangen wordt. De voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn is van rechtswege schepenen en de laatste schepenen in rang. Als het college niet rechtsgeldig is samengesteld, conform artikel 44, § 4, van het Gemeentedecreet, dan wordt niet de OCMW-voorzitter van rechtswege vervangen (de laatste schepenen in rang), maar wel de schepenen die door de gemeenteraad als laatste verkozen werd, conform artikel 45, § 3 of 50, § 1, van het Gemeentedecreet.

Deze schepenen wordt vervangen door het op dezelfde lijst verkozen gemeenteraadslid van het andere geslacht met de meeste naamstemmen. Als verschillende raadsleden van het andere geslacht een gelijk aantal naamstemmen hebben behaald, geniet het raadslid dat de hoogste plaats op de lijst bekleedt voorrang onder die raadsleden. Als er geen verkozen gemeenteraadsliden van het andere geslacht op die lijst voorkomen, wordt de schepenen automatisch vervangen door de eerste opvolger van het andere geslacht op die lijst.

Het Gemeentedecreet regelt in artikel 44, § 4, derde lid, ook het geval waarin het college niet rechtsgeldig samengesteld blijkt te zijn, en de laatst verkozen schepenen in rang bij de gemeenteraadsverkiezingen verkozen werd op een lijst die slechts één kandidaat bevat. In dat geval wordt de voorlaatste schepenen in rang vervangen en als ook die verkozen werd op een lijst met slechts één kandidaat, de derde laatste schepenen in rang en zo verder.

4.4. Rechtstreekse verkiezing van de schepenen in de zes randgemeenten en Voeren

In de zes randgemeenten, zijnde Wommel, Wezembeek-Oppem, Linkebeek, Kraainem, Sint-Genesius-Rode en Drogenbos, alsook in de gemeente Voeren worden de schepenen rechtstreeks verkozen door de gemeenteraadskiezers. Dit heeft een aantal gevolgen :

1. De mogelijkheid tot vermindering van het aantal schepenen bij een gezamenlijke akte van voordracht van de schepenen of bij afzonderlijke beslissing van de gemeenteraad, geldt niet. Die mogelijkheid zou immers het vaste aantal schepenen, voorgeschreven door artikel 16 van de Nieuwe Gemeentewet, in het gedrang brengen;
2. De regeling voor het opnemen van de OCMW-voorzitter in het college van burgemeester en schepenen is niet van toepassing. Deze maatregel zou er immers toe leiden dat, in strijd met artikel 15, § 2, van de Nieuwe Gemeentewet, een niet-rechtstreeks verkozen schepenen in het college zitting heeft;
3. De verplichte aanwezigheid van personen van verschillend geslacht in het college van burgemeester en schepenen geldt niet; de schepenen worden rechtstreeks verkozen door de gemeenteraadskiezers;
4. De mogelijkheid om de duur van het mandaat van een schepenen in de tijd te beperken (einddatum), geldt niet;

5. De aanwijzing van ondervoorzitter(s) van het OCMW is niet mogelijk, aangezien de vermindering van het aantal schepenen immers het vaste aantal schepenen, voorgeschreven door artikel 16 van de Nieuwe Gemeentewet, in het gedrang zal brengen.

4.5. Inhoud van de akte van voordracht

Het model van akte van voordracht van de kandidaat-schepenen (model GEM_05) is terug te vinden op de website binnenland.vlaanderen.be/akten. De schepenen worden in principe verkozen op basis van deze gezamenlijke akte van voordracht.

Op de gedagtekende akte van voordracht moeten de volgende gegevens worden ingevuld :

a) de identiteitsgegevens en de handtekening van iedere kandidaat-schepen en van zijn eventuele opvolger(s). Als al bij de voordracht van de schepenen wordt overeengekomen dat een voorgedragen kandidaat of meerdere kandidaten het mandaat van schepenen niet gedurende de volledige termijn van zes jaar zal of zullen uitoefenen, wordt op de akte van voordracht de einddatum van het mandaat vermeld. Ook kan dan al de naam van de kandidaat of kandidaten vermeld worden die hem achtereenvolgens zal of zullen opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat, alhoewel dat geen verplichting is. Het is dus mogelijk dat een einddatum in de akte wordt vermeld, zonder dat de naam/namen van opvolger(s) worden aangegeven, maar er kan geen naam van een opvolger worden aangegeven zonder dat er een einddatum is vermeld. Als er een einddatum op de akte van voordracht werd vermeld, is de schepen bij het bereiken van die einddatum van rechtswege ontslagnemend. Wanneer ook de naam van de opvolger op de akte van voordracht is vermeld, dan wordt deze persoon van rechtswege als opvolger van de ontslagnemende schepen voorgedragen. Wanneer de naam echter niet werd vermeld, moet er een nieuwe akte van voordracht worden ingediend;

b) de identiteitsgegevens van alle kandidaten die op 14 oktober 2012 werden verkozen op de lijsten die aan de verkiezingen hebben deelgenomen. De verkozenen worden op de akte van voordracht gegroepeerd per lijst;

c) de namen en de handtekeningen van de gemeenteraadsleden die de voorgedragen kandidaturen steunen en die op dezelfde lijst als een of meerdere kandidaat-schepenen zijn verkozen;

d) de namen en de handtekeningen van de gemeenteraadsleden die de voorgedragen kandidaturen steunen en die op een andere lijst als een of meerdere kandidaat-schepenen zijn verkozen;

e) facultatief kan in de gezamenlijke akte van voordracht van kandidaat-schepenen aan de raad voor maatschappelijk welzijn de machtiging verleend worden om een of twee ondervoorzitters te kiezen (zie ook 4.2.).

Opgelet : Zowel de effectief verkozenen als diegenen die als opvolger werden verkozen mogen de akte van voordracht ondertekenen. Bij het ontvankelijkheidsonderzoek van de akte van voordracht wordt alleen rekening gehouden met de handtekeningen van de gemeenteraadsleden (m.a.w. de verkozenen die op de installatievergadering de eed hebben afgelegd).

Niemand kan meer dan een akte van voordracht ondertekenen. Overtreding van dit verbod heeft in alle akten van voordracht de ongeldigheid tot gevolg van alle handtekeningen die in strijd met dit voorschrift werden geplaatst. Een verkozene die meer dan een akte van voordracht ondertekent, kan voor de duur van de zittingsperiode van de gemeenteraad niet worden benoemd of verkozen als burgemeester, schepen, voorzitter van de gemeenteraad, voorzitter van een gemeenteraadscommissie of lid van de raad voor maatschappelijk welzijn, kan de gemeente niet vertegenwoordigen of namens de gemeente een mandaat bekleden in gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen of andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen, en kan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn niet vertegenwoordigen of namens het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn een mandaat bekleden in de ziekenhuizen als vermeld in titel VII, hoofdstuk II, van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, in een vereniging of vennootschap, als vermeld in titel VIII van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, of in andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen. Als de betrokkene al een dergelijk mandaat bekleedt, vervalt dat van rechtswege.

Bij de gedagtekende akte van voordracht moeten de volgende documenten gevoegd worden :

a) een uittreksel uit het bevolkingsregister. Dit geldt als een getuigschrift van inschrijving in de bevolkingsregisters van de gemeente van de voorgedragen kandidaten en van hun eventueel voorgedragen opvolgers;

b) een bewijs van goed zedelijk gedrag van de voorgedragen kandidaten met een uittreksel uit het strafregister, model 1.

4.6. Indiening van de akte van voordracht

De akte van voordracht (model GEM_05) wordt uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de gemeenteraad aan de gemeentesecretaris overhandigd. De gemeentesecretaris bezorgt een afschrift van de akte aan de burgemeester. De facto zal dat ten laatste op 24 december 2012 zijn, aangezien de installatievergadering van rechtswege plaatsvindt op 2 januari 2013. Een akte die niet tijdig werd overhandigd of te weinig geldige handtekeningen telt, is onontvankelijk (zie in dat geval 4.7.).

4.7. Onderzoek van de voordracht

Nadat de gemeenteraadsleden de eed hebben afgelegd, overhandigt de gemeentesecretaris de gezamenlijke akte van voordracht van de kandidaat-schepenen aan de voorzitter van de gemeenteraad.

De voorzitter van de gemeenteraad controleert de ontvankelijkheid van de akte. Hij gaat na of alle gegevens, vermeld onder 4.5., werden verstrekt. Hij controleert of de akte van voordracht tijdig is ingediend en of de voorgedragen kandidaten door voldoende gemeenteraadsleden gesteund worden.

Om ontvankelijk te zijn, moet de akte van voordracht ondertekend zijn door meer dan de helft van de gemeenteraadsleden die op de installatievergadering de eed hebben afgelegd. Bovendien moet de akte van voordracht voor elk van de kandidaat-schepenen ondertekend zijn door een meerderheid van de personen die op dezelfde lijst als die van de voorgedragen kandidaat-schepenen werden verkozen. Als de lijst waarop een kandidaat-schepen voorkomt slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen.

Als er één of meer opvolgers op de akte van voordracht zijn vermeld, moet of moeten die eveneens beschikken over een dubbele meerderheid, zoals dat het geval is voor de effectief voorgedragen schepenen. Als aan deze voorwaarde niet is voldaan, is de akte van voordracht in zijn geheel onontvankelijk.

De handtekeningen van de persoon die meer dan een akte van voordracht heeft ondertekend worden als onbestaande beschouwd. Als hierdoor niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden bepaald voor de vereiste dubbele meerderheid is de akte onontvankelijk. Als echter aan die voorwaarden wel nog is voldaan, is de akte ontvankelijk.

Als de akte van voordracht ontvankelijk is, worden de voorgedragen kandidaat-schepenen verkozen verklaard en is het aantal schepenen vastgelegd tot de eerstvolgende vernieuwing van de gemeenteraad.

4.8. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering

Als er geen of geen ontvankelijke gezamenlijke akte van voordracht wordt voorgelegd, beslist de gemeenteraad op de installatievergadering over het aantal te verkiezen schepenen en worden binnen veertien dagen de schepenen afzonderlijk verkozen onder de gemeenteraadsleden. De gemeenteraadsleden kunnen hiertoe kandidaat-schepenen voordragen. Per schepenenmandaat wordt uiterlijk drie dagen voor de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad een gedagtekende akte van voordracht aan de gemeentesecretaris bezorgd.

Het model van akte van voordracht van een kandidaat-schepenen (model GEM_06) is terug te vinden op de website binnenland.vlaanderen.be/akten

Om ontvankelijk te zijn, moet die akte ondertekend zijn door een meerderheid van de personen die op dezelfde lijst werden verkozen als de voorgedragen kandidaat, met dien verstande dat de handtekening van een van de twee verkozenen van de lijst volstaat als de lijst van de kandidaat-schepenen slechts twee verkozenen telt. De akte van voordracht kan, onder dezelfde voorwaarden als bij een gezamenlijke voordracht van de kandidaat-schepenen, een einddatum van het mandaat en eventueel de naam of namen van een of meer opvolgers vermelden.

Niemand kan meer dan één akte van voordracht ondertekenen overeenkomstig artikel 45, § 3 van het Gemeentedecreet, onverminderd de ondertekening van een gezamenlijke voordrachtsakte ondertekend ingevolge artikel 45, § 1 van het Gemeentedecreet. Overtreding van dit verbod heeft in alle akten van voordracht de ongeldigheid tot gevolg van alle handtekeningen die in strijd met dit voorschrift werden geplaatst. Een verkozene die meer dan een akte van voordracht ondertekent, kan voor de duur van de zittingsperiode van de gemeenteraad niet worden benoemd of verkozen als burgemeester, schepenen, voorzitter van de gemeenteraad, voorzitter van een gemeenteraadcommissie of lid van de raad voor maatschappelijk welzijn, kan de gemeente niet vertegenwoordigen of namens de gemeente een mandaat bekleden in gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen of andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen, en kan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn niet vertegenwoordigen of namens het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn een mandaat bekleden in de ziekenhuizen als vermeld in titel VII, hoofdstuk II, van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, in een vereniging of vennootschap, als vermeld in titel VIII van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, of in andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen. Als de betrokkene al een dergelijk mandaat bekleeft, vervalt dat van rechtswege.

Als er niet voldoende kandidaten schriftelijk voorgedragen worden om het college van burgemeester en schepenen volledig samen te stellen, kunnen kandidaten mondeling op de zitting worden voorgedragen.

De schepenen worden verkozen bij geheime stemming, door evenveel afzonderlijke stemmings als er schepenen te verkiezen zijn. De kandidaat die de volstreekte meerderheid van de stemmen heeft behaald, is verkozen. Als geen enkele kandidaat die volstreekte meerderheid heeft behaald en als meerdere kandidaten werden voorgedragen, vindt een tweede stemronde plaats, overeenkomstig artikel 45, § 3, laatste en voorlaatste lid van het Gemeentedecreet.

4.9. Rangorde van de schepenen

De rang van de schepenen wordt bepaald door de rangorde op de gezamenlijke akte van voordracht (model GEM_05).

Als de schepenen afzonderlijk worden verkozen, wordt de rang bepaald door de volgorde van de stemmings.

De op de akte van voordracht als opvolger aangewezen personen die een schepenen effectief opvolgen, alsmede het gemeenteraadslid dat een verkozen schepenen vervangt, nemen in volgorde van hun verkiezing of benoeming hun rang in. De schepenen van rechtswege, i.e. de OCMW-voorzitter, is steeds de laatste schepenen in rang.

In de zes Vlaamse randgemeenten en in de gemeente Voeren worden de schepenen rechtstreeks door de gemeenteraadskiezers gekozen overeenkomstig artikel 15, § 2, van de Nieuwe Gemeentewet. De rang van die schepenen wordt bepaald door de volgorde van de toewijzing van hun mandaat, zoals die blijkt uit het proces-verbaal van het hoofdbureau.

4.10. Opvolging tijdens de zittingsperiode

In voorkomend geval is de schepenen bij het bereiken van die einddatum van rechtswege ontslagnemend en wordt hij opgevolgd door de persoon die in de akte van voordracht als opvolger vermeld is. Als het mandaat eindigt voor de einddatum, vermeld in de akte, of als de persoon die in de akte van voordracht werd vermeld als zijnde de persoon die de schepenen zou opvolgen, zijn mandaat niet opneemt, neemt de eerstvolgende opvolger vervroegd het mandaat op.

Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen, wordt tot vervanging overgegaan overeenkomstig artikel 50 van het Gemeentedecreet op basis van een individuele akte van voordracht van kandidaat-schepenen (model GEM_07 voor één schepenen of model GEM_08 voor meerdere schepenen). Hetzelfde geldt in het geval een schepenen zijn schepenenmandaat niet aanvaardt, zijn mandaat vervallen wordt verklaard, als verhinderd wordt beschouwd, afgezet of geschorst is, ontslag heeft genomen of overleden is.

Naast de mogelijkheid van een handtekening ingevolge een gezamenlijke voordrachtsakte overeenkomstig artikel 45 van het Gemeentedecreet, kan elk gemeenteraadslid slechts één akte van voordracht ondertekenen per schepenenmandaat. Overtreding van dat verbod heeft in alle akten van voordracht de ongeldigheid tot gevolg van alle handtekeningen die in strijd met dit voorschrift werden geplaatst. De eerder gemelde sanctie, vermeld in punt 4.8., is ook van toepassing ten aanzien van de persoon die meer dan een akte van voordracht ondertekent.

5. De aanstelling van de gemeentevontvanger als financieel beheerder van de gemeente

Artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2012 betreffende de inwerkingtreding van diverse bepalingen van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en van het decreet van 29 juni 2012 tot wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en betreffende de uitvoering van artikel 308 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 bepaalt: "De gemeenteraad stelt in zijn installatievergadering op de eerste werkdag van de maand januari 2013 de ontvanger aan als financieel beheerder, met behoud van de verworven rechten inzake het geldelijk statuut met toepassing van artikel 308, § 1, 3°, van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005."

De gemeenteraden nemen formeel akte van de definitieve en volledige omvorming van het ambt van plaatselijk ontvanger in het ambt van financieel beheerder. De huidige titularissen van het ambt van plaatselijke ontvanger worden allemaal ambtshalve aangesteld als financieel beheerder. De raden worden geacht formeel akte te nemen van het volledig in werking treden op 1 januari 2013 van alle decreetsbepalingen betreffende het ambt van financieel beheerder, in het bijzonder de inwerkingtreding van artikel 76, § 1, eerste lid, van het Gemeentedecreet, dat formeel het ambt van financieel beheerder instelt.

Er is alleen maar uitdrukkelijk sprake in de bovenstaande bepalingen over het aanstellen van de huidige ontvanger als financieel beheerder. Er is geen sprake van een verplichte nieuwe eedaflegging of van een verplichte aanwezigheid van de ontvanger die financieel beheerder wordt. De wijziging van de ambtsbenaming brengt ook geen wijziging mee van de rechtspositieregeling die op hem van toepassing is.

Als de voorziene formele vaststelling van de wijziging van dit ambt om welke reden dan ook niet voorkomt op de agenda van de installatievergadering, dan moet dat nadien zo vlug mogelijk gebeuren. Dit verandert intussen echter niets aan het feit dat de decreetale bepalingen betreffende de definitieve en volledige omzetting van het ambt van plaatselijk ontvanger in financieel beheerder in werking zullen zijn getreden op 1 januari 2013.

II. OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN

1. De verkiezing en de installatie van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn

De verkiezings- en installatieprocedure voor de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn is geregeld in artikel 5 tot en met 28 van het OCMW-decreet en in het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2006 betreffende de voordrachtsakte en de verkiezing van de leden van de raden voor maatschappelijk welzijn. Dit besluit werd genomen in uitvoering van artikel 11, § 3, van de OCMW-wet (thans artikel 10, § 4, van het OCMW-decreet).

Artikel 11 van het OCMW-decreet bepaalt dat de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn gekozen worden op de installatievergadering van de gemeenteraad (met uitzondering van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn van de zes randgemeenten en Voeren die op basis van artikel 17bis van de OCMW-wet rechtstreeks worden verkozen door de kiezers). Zo wordt ervoor gezorgd dat de raden voor maatschappelijk welzijn zo snel mogelijk na de vernieuwing van de gemeenteraden in werking kunnen treden.

1.1. Inhoud van de voordrachtsakte

Het model van voordrachtsakte van de kandidaat-werkende leden van de OCMW-raad en van hun opvolgers (model OCMW_01) is terug te vinden op de website binnenland.vlaanderen.be/akten

Op de gedagtekende voordrachtsakte moeten de volgende gegevens ingevuld worden :

a) de identiteitsgegevens van de kandidaat-werkende leden en de kandidaat-opvolgers. De voordrachtsakte vermeldt voor elke kandidaat-werkend lid de kandidaat-opvolgers in de precieze volgorde waarin die zijn voorbestemd om het lid op te volgen (artikel 10, § 1, vijfde lid, van het OCMW-decreet). Eenzelfde persoon kan als kandidaat-werkend lid en als kandidaat-opvolger voorgedragen worden (artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2006 betreffende de voordrachtsakte en de verkiezing van de leden van de raden voor maatschappelijk welzijn) en dezelfde persoon kan opvolger zijn van twee of meer werkende leden. Bovendien moeten voor elke kandidaat-werkend lid een of meer kandidaat-opvolgers worden vermeld (artikel 10, § 1, vierde lid, van het OCMW-decreet) en moet de voordrachtsakte personen van verschillend geslacht bevatten (artikel 11, § 1, vierde lid, van het OCMW-decreet). Dat impliceert dat in één akte minstens twee personen voorgedragen moeten worden. De akte van voordracht kan ook de einddatum van het mandaat van een lid voor de raad voor maatschappelijk welzijn vermelden. Ook kunnen dan al de namen van de persoon of personen vermeld worden die hem zullen opvolgen voor de resterende duur van het mandaat, alhoewel dat geen verplichting is. In voorkomend geval is het lid van de raad voor maatschappelijk welzijn bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend en wordt hij van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de voordrachtsakte als opvolger is vermeld. Als het mandaat eindigt vóór de einddatum vermeld in de akte, neemt de opvolger vervoegd het mandaat op. Er kunnen meerdere opvolgers zijn die hun mandaat beëindigen op de in de voordrachtsakte bepaalde einddatum. (artikel 10, § 1, zesde lid van het OCMW-decreet); als de persoon die als laatste opvolger het mandaat niet kan opnemen, wordt tot vervanging overgegaan overeenkomstig artikel 14 van het OCMW-decreet;

b) de handtekeningen van de kandidaat werkende-leden en de kandidaat-opvolgers waaruit hun akkoord blijkt met hun voordracht;

c) de identiteitsgegevens van het gemeenteraadslid of de gemeenteraadsliden die de voordracht doen;

d) de akte van voordracht moet ondertekend zijn door de meerderheid van de verkozenen voor de gemeenteraad van eenzelfde lijst (artikel 10, § 1, eerste lid, van het OCMW-decreet). Als de lijst slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen (artikel 10, § 1, eerste lid, van het OCMW-decreet).

Indien een kandidaat-werkend lid of kandidaat-opvolger heeft deelgenomen aan de gemeenteraadsverkiezingen, moet de voordrachtsakte ten minste ondertekend zijn door de meerderheid van de verkozen gemeenteraadsliden van diezelfde lijst. Als een kandidaat werkend-lid of kandidaat-opvolger niet heeft deelgenomen aan de gemeenteraadsverkiezingen, moet de voordrachtsakte ondertekend worden door meer dan de helft van de verkozenen van éénzelfde lijst die aan de gemeenteraadsverkiezingen hebben deelgenomen.

Niemand kan meer dan één voordrachtsakte ondertekenen (artikel 10, § 1, derde lid, van het OCMW-decreet). De overtreding van dat verbod heeft in alle voordrachtsakten de ongeldigheid tot gevolg van alle handtekeningen die in strijd met dat voorschrift werden geplaatst. Een verkozen die meer dan een voordrachtsakte ondertekent, kan voor de duur van de zittingsperiode van de gemeenteraad niet worden benoemd of verkozen als burgemeester, schepen, voorzitter van de gemeenteraad, voorzitter van een gemeenteraadscommissie of lid van de raad voor maatschappelijk welzijn, kan de gemeente niet vertegenwoordigen of namens de gemeente een mandaat bekleden in gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen of andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen, en kan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn niet vertegenwoordigen of namens het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn een mandaat bekleden in de ziekenhuizen, vermeld in titel VII, hoofdstuk II, of de verenigingen of vennootschappen, vermeld in titel VIII, of in andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen. Als de betrokkene al een dergelijk mandaat bekleedt, vervalt dat van rechtswege.

Bij de gedagtekende voordrachtsakte moeten de volgende documenten gevoegd worden :

a) een uittreksel uit het bevolkingsregister. Dit geldt als een getuigschrift van inschrijving in de bevolkingsregisters van de gemeente van de kandidaat-werkende leden en hun kandidaat-opvolgers;

b) een bewijs van goed zedelijk gedrag van de voorgedragen kandidaten met een uittreksel uit het strafregister, model 1.

1.2. Indiening van de voordrachtsakte

Elke voordracht moet op straffe van niet ontvankelijkheid uiterlijk acht dagen (24 december 2012) voor de installatievergadering van de gemeenteraad in tweevoud aan de gemeentesecretaris overhandigd worden (artikel 10, § 1, zevende lid, van het OCMW-decreet).

Onmiddellijk na het verstrijken van de termijn voor het indienen van de voordrachtsakten sluit de gemeentesecretaris de kandidatenlijst af en rangschikt de kandidaat-werkende leden in alfabetische volgorde. De naam van elk kandidaat-werkend lid wordt gevolgd door de namen van zijn kandidaat-opvolgers in de precieze volgorde zoals ze vermeld zijn in de voordrachtsakte of -akten. De voordrachtsakten en de door de gemeentesecretaris opgemaakte kandidatenlijst worden op de gemeentesecretarie neergelegd. De gemeenteraadsliden en de kandidaten kunnen tijdens de diensturen kennisnemen van de voordrachtsakten op de gemeentesecretarie vanaf de zevende dag voor de stemming.

1.3. Onderzoek van de voordrachtsakten

Bij de overhandiging van de akte van voordracht onderzoekt de gemeentesecretaris of de akte voldoet aan de wettelijk gestelde voorwaarden. Tot aan de uiterste dag voor de overhandiging van de akte van voordracht kan de gemeentesecretaris de verbetering of aanvulling van de voordrachtsakte aanbevelen (artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2006 betreffende de voordrachtsakte en de verkiezing van de leden van de raden voor maatschappelijk welzijn). De gemeenteraad gaat voor de verkiezing na of de voordrachtsakten ontvankelijk zijn overeenkomstig de voorwaarden van artikel 10, § 1, van het OCMW-decreet (artikel 10, § 2, van het OCMW-decreet).

De verkiesbaarheidsvoorwaarden zijn bepaald in artikel 7 van het OCMW-decreet. Om tot werkend lid van een raad voor maatschappelijk welzijn of tot opvolger te kunnen worden verkozen, moeten de kandidaat-leden op de dag van de verkiezing van de raad voor maatschappelijk welzijn :

- a) Belg zijn;
- b) de volle leeftijd van 18 jaar bereikt hebben;
- c) ingeschreven zijn in de bevolkingsregisters van de gemeente die door het OCMW wordt bediend;
- d) zich niet bevinden in één van de gevallen van onverkiesbaarheid, vermeld in artikel 58 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011.

De geschillen over de verkiesbaarheidsvoorwaarden worden beslecht door de Raad voor Verkiezingsbetwistingen. Dit geldt niet voor de zes Vlaamse randgemeenten en de gemeente Voeren. Aangezien de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn daar rechtstreeks worden verkozen, blijft de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant voor de zes randgemeenten wel bevoegd om verkiezingsgeschillen te behandelen. Voor de gemeente Voeren wordt die bevoegdheid uitgeoefend door het college van provinciegouverneurs.

1.4. Stemming

Zoals bepaald in artikel 11 van het OCMW-decreet heeft elk gemeenteraadslid voor de verkiezing van de OCMW-raadsleden het volgende aantal stemmen :

- één stem als er minder dan vier leden te verkiezen zijn;
- drie stemmen als er vier of vijf leden te verkiezen zijn;
- vier stemmen als er zes of zeven leden te verkiezen zijn;
- vijf stemmen als er acht of negen leden te verkiezen zijn;
- zes stemmen als er tien of elf leden te verkiezen zijn;
- acht stemmen als er twaalf of meer leden te verkiezen zijn.

De verkiezing gebeurt in openbare zitting bij geheime stemming en in één stemronde. Elk gemeenteraadslid ontvangt zoveel stembiljetten als hij stemmen heeft en brengt op elk stembiljet een stem uit voor een werkend lid (artikel 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2006 betreffende de voordrachtsakte en de verkiezing van de leden van de raden voor maatschappelijk welzijn).

De kandidaten die de meeste stemmen hebben verkregen, worden verkozen tot werkende leden. Bij staking van stemmen wordt in de volgende volgorde voorrang verleend aan :

- 1) de kandidaat die, op de dag van de verkiezing, een mandaat in een OCMW bekleedt. Als twee of meer kandidaten in dat geval zijn, dan wordt voorrang verleend aan degene die zijn mandaat onafgebroken het langst heeft uitgeoefend;
- 2) de kandidaat die vroeger een mandaat in een OCMW heeft uitgeoefend. Als twee of meer kandidaten in dat geval zijn, dan wordt voorrang verleend aan degene die zijn mandaat onafgebroken het langst heeft uitgeoefend en, bij gelijke duur, aan de persoon die het laatst is afgetreden;
- 3) de jongste kandidaat in jaren (artikel 12 van het OCMW-decreet).

Ter uitvoering van artikel 11bis van de Grondwet moeten de raden voor maatschappelijk welzijn samengesteld zijn uit personen van verschillend geslacht, behalve in de zes Vlaamse randgemeenten en Voeren (artikel 9 van het OCMW-decreet). Als de raad voor maatschappelijk welzijn na zijn verkiezing niet bestaat uit personen van verschillend geslacht, wordt de laatst verkozen persoon (cf. artikel 12 van het OCMW-decreet) die voorkomt op de voordrachtsakte, waarvan het hoogste aantal leden verkozen is, van rechtswege vervangen door de persoon van het andere geslacht die voorkomt op diezelfde voordrachtsakte en die het meeste stemmen heeft behaald en, bij gelijk aantal of geen stemmen, de eerste persoon van het andere geslacht op die voordrachtsakte. Onder laatst verkozen persoon wordt de persoon verstaan die het minst aantal stemmen heeft behaald (artikel 13, eerste lid, van het OCMW-decreet).

Als er meerdere voordrachtsakten in dat geval zijn, wordt de laatst verkozen persoon van die voordrachtsakten van rechtswege vervangen op dezelfde wijze als hiervoor (artikel 13, tweede lid, van het OCMW-decreet).

Ik wens ten slotte de aandacht te vestigen op een aantal belangrijke wijzigingen die recent werden doorgevoerd. In het verleden mocht de raad voor maatschappelijk welzijn voor ten hoogste één derde bestaan uit gemeenteraadsliden die hun mandaat uitoefenen binnen de gebiedsomschrijving van het OCMW (behalve in geval van rechtstreekse verkiezing). Die bepaling is door de recente decreetwijziging opgeheven. Voortaan mag de raad voor maatschappelijk welzijn dus uit meer dan één derde gemeenteraadsliden bestaan. Daartegenover staat dat gemeentepersoneel door de recente decreetwijziging geen deel meer mag uitmaken van de raad voor maatschappelijk welzijn, met uitzondering van het onderwijzend personeel van de gemeente. Het gemeentelijk onderwijzend personeel mag dus nog steeds OCMW-raadslid zijn zoals voorheen, maar mag evenwel geen OCMW-voorzitter zijn, ook zoals tot nog toe het geval was.

Het verkozen lid van de raad voor maatschappelijk welzijn dat zich op het ogenblik van zijn installatie in een situatie bevindt die onverenigbaar is met het lidmaatschap van de raad voor maatschappelijk welzijn, kan de eed niet afleggen en wordt bijgevolg geacht afstand te doen van het aan hem toegekende mandaat (artikel 21 van het OCMW-decreet).

De geschillen over de onverenigbaarheden worden beslecht door de Raad voor Verkiezingsbetwistingen. Uitzonderingen hierop zijn de zes Vlaamse randgemeenten en de gemeente Voeren. Aangezien de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn daar rechtstreeks worden verkozen, blijft de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant voor de zes randgemeenten wel bevoegd om verkiezingsgeschillen te behandelen. Voor de gemeente Voeren wordt die bevoegdheid uitgeoefend door het college van provinciegouverneurs.

1.5. Onderzoek van de geloofsbrieven

Net zoals voor de gemeenteraadsliden onderzoekt de gemeenteraad de geloofsbrieven van de verkozenen van de raad voor maatschappelijk welzijn en hun opvolgers (artikel 16, § 4, eerste lid, van het OCMW-decreet).

Vanaf de afkondiging van de verkiezingsuitslag door de voorzitter van de gemeenteraad (artikel 10, § 3, van het OCMW-decreet) verkrijgt die verkiezing een voorlopige geldigheid. Het dossier van de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn wordt onverwijld toegezonden aan de Raad voor Verkiezingsbetwistingen.

Dat rechtcollege behandelt de verkiezingsgeschillen. Het doet uitspraak, als er bezwaar werd ingediend, of het kan ambtshalve uitspraak doen in de overige gevallen binnen veertig dagen na de ontvangst van het dossier over de geldigheid van de verkiezingen en herstelt eventueel de vergissingen die begaan werden bij het vaststellen van de verkiezingsuitslag. Als binnen de termijn van veertig dagen geen uitspraak is gedaan, wordt de verkiezing als regelmatig beschouwd (artikel 15, § 7, van het OCMW-decreet).

1.6. Bijeenroeping van de OCMW-raad

De raad voor maatschappelijk welzijn wordt geïnstalleerd op de derde werkdag na de installatievergadering van de gemeenteraad (artikel 16, § 2, eerste lid, van het OCMW-decreet). Dit betekent dat de installatievergadering plaatsvindt op de zetel van het OCMW op 7 januari 2013 om 20 uur. De gemeentesecretaris brengt de voorgedragen kandidaten (werkende leden en opvolgers) ten minste acht dagen voor de installatievergadering op de hoogte van datum, uur en plaats van de installatievergadering (artikel 16, § 1, van het OCMW-decreet).

Als er na een definitieve beslissing tot vernietiging van de verkiezing tot een nieuwe verkiezing moet overgegaan worden, vindt de installatie van de raad voor maatschappelijk welzijn plaats op de derde werkdag die volgt op de dag van de verkiezing (artikel 16, § 2, tweede lid, van het OCMW-decreet).

Als de meerderheid van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn niet verkozen kon worden, heeft de installatievergadering plaats om 20 uur, op de derde werkdag die volgt op de dag van de aanvullende verkiezing (artikel 16, § 2, derde lid, van het OCMW-decreet).

Elke dag van de week, behalve zaterdag, zondag en wettelijke en decretale feestdagen, is een werkdag (artikel 16, § 2, vierde lid, van het OCMW-decreet).

Het feit dat de installatievergadering van rechtswege plaatsvindt, houdt strikt genomen in dat er geen uitnodiging verstuurd zou moeten worden. Voor de goede orde heeft de decreetgever daar toch op aangedrongen. Dit betekent ook dat er een agenda moet worden bezorgd aan de te installeren raadsleden. Die agenda vloeit in belangrijke mate voort uit het OCMW-decreet zelf.

De volgende handelingen en beslissingen zijn aan de orde op de installatievergadering van de raad voor maatschappelijk welzijn :

- de eedaflegging van de OCMW-raadsleden (II,1.7.);
- de verkiezing van de voorzitter van de OCMW-raad (II,2);
- de (eventuele) verkiezing van de ondervoorzitter(s) van de OCMW-raad (II,3);
- de (eventuele) aanstelling van het vast bureau (II, 4.);
- de (eventuele) aanstelling van het vast bureau en de bijzondere comités en de bepaling van de bevoegdheden van deze organen (II,5);
- de aanstelling van de OCMW-ontvanger als financieel beheerder van het OCMW.

1.7. Eedaflegging

In afwachting van de verkiezing van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn wordt de installatievergadering voorgezeten en de eed afgenomen door de voorzitter van de gemeenteraad of, bij zijn afwezigheid, door een lid van het college van burgemeester en schepenen in volgorde van hun rang, waarbij de burgemeester geacht wordt een hogere rang in te nemen dan een schepen (artikel 16, § 3, eerste lid en artikel 17, van het OCMW-decreet).

Uiterlijk op de installatievergadering worden de voorgedragen kandidaat-leden van de raad voor maatschappelijk welzijn door de secretaris van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn ervan op de hoogte gebracht of zij verkozen werden en of hun geloofsbrieven werden goedgekeurd.

Voor ze in functie treden, leggen de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn, van wie de geloofsbrieven werden goedgekeurd, in handen van de voorzitter van de gemeenteraad de volgende eed af : "Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen." (artikel 16, § 4, tweede lid, van het OCMW-decreet).

De verkozen leden van de raad voor maatschappelijk welzijn die aanwezig zijn op de installatievergadering en die de eed niet afleggen, worden geacht afstand te hebben gedaan van hun mandaat.

De verkozen leden van de raad voor maatschappelijk welzijn die niet aanwezig zijn op de installatievergadering en die, nadat ze daartoe uitdrukkelijk zijn opgeroepen, zonder geldige reden afwezig zijn op de eerste daaropvolgende vergadering, worden geacht afstand te hebben gedaan van hun mandaat.

1.8. Opvolging tijdens de zittingsperiode

Het lid van de raad voor maatschappelijk welzijn dat afstand doet van zijn mandaat, wiens mandaat vervallen wordt verklaard, dat als verhinderd wordt beschouwd, dat ontslag heeft genomen of dat overleden is, wordt vervangen door zijn opvolger die wordt aangewezen overeenkomstig artikel 10 van het OCMW-decreet (als er nog opvolgers zijn) of artikel 14 van het OCMW-decreet (als er geen opvolgers meer zijn).

Als er geen opvolgers zijn, kan een voordracht gebeuren door de gemeenteraadsleden, die de voordracht van het te vervangen lid hadden ondertekend en die nog in functie zijn, op basis van een nieuwe voordrachtsakte (model OCMW_02). De kandidaat wordt verkozen verklaard zonder dat er een stemming moet plaatsvinden.

Als na zestig dagen nog geen vervanger is voorgedragen of kan voorgedragen worden, dan kunnen alle gemeenteraadsleden een nieuwe voordracht doen (model OCMW_03). In dat geval vindt er een stemming plaats.

De geloofsbrieven van de opvolgers worden opnieuw onderzocht door de voorzitter van de gemeenteraad wanneer zij geroepen worden om een lid van de raad voor maatschappelijk welzijn te vervangen. Ze werden als eens onderzocht bij de algehele vernieuwing door de gemeenteraad.

De eedaflegging gebeurt ten overstaan van de voorzitter van de gemeenteraad en in aanwezigheid van de gemeentesecretaris. Daarvan wordt een door de voorzitter van de gemeenteraad en de gemeentesecretaris ondertekend proces-verbaal opgemaakt dat naar de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn wordt gestuurd.

Deze regeling is niet van toepassing op Voeren en de randgemeenten, waar de verkiezing plaatsvindt overeenkomstig artikel 17bis van de OCMW-wet.

2. De verkiezing van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn

De procedure voor de verkiezing van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn is geregeld in artikelen 53 tot en met 57 van het OCMW-decreet. Op zijn installatievergadering kiest de raad voor maatschappelijk welzijn onder de raadsleden een voorzitter.

2.1. Inhoud van de akte van voordracht

Het model van akte van voordracht voor een kandidaat-voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn (model OCMW_04) is terug te vinden op de website binnenland.vlaanderen.be/akten

Op de gedagtekende akte van voordracht moeten de volgende gegevens worden ingevuld :

a) de identiteitsgegevens en de handtekening van de kandidaat-voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn en van zijn eventuele opvolger(s). Als al bij de voordracht van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn wordt overeengekomen dat de voorgedragen kandidaat het mandaat van voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn niet gedurende de volledige termijn van zes jaar zal uitoefenen, wordt op de akte van voordracht de einddatum van het mandaat vermeld. Ook kan dan al de naam van de kandidaat of kandidaten vermeld worden die hem achtereenvolgens zal of zullen opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat, alhoewel dat geen verplichting is. Het is dus mogelijk dat een einddatum in de akte wordt vermeld, zonder dat de naam/namen van opvolger(s) worden aangegeven, maar er kan geen naam van een opvolger worden aangegeven zonder dat er een einddatum is vermeld. Als er een einddatum op de akte van voordracht werd vermeld, is de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn bij het bereiken van die einddatum van rechtswege ontslagnemend. Wanneer ook de naam van de opvolger op de akte van voordracht is vermeld, dan wordt deze persoon van rechtswege als opvolger van de ontslagnemende voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn voorgedragen. Wanneer de naam echter niet werd vermeld, moet er een nieuwe akte van voordracht worden ingediend overeenkomstig artikel 53 van het OCMW-decreet;

b) de namen en de handtekeningen van de OCMW-raadsleden die de voorgedragen kandidatuur steunen en die op dezelfde voordrachtsakte als de kandidaat-voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn zijn verkozen tot OCMW-raadslid;

c) de namen en de handtekeningen van de OCMW-raadsleden die de voorgedragen kandidatuur steunen en die op een andere voordrachtsakte als de kandidaat-voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn zijn verkozen tot OCMW-raadslid.

Niemand kan meer dan een akte van voordracht ondertekenen. Overtreding van dit verbod heeft in alle akten van voordracht de ongeldigheid tot gevolg van alle handtekeningen die in strijd met dit voorschrift werden geplaatst. Een verkozen die meer dan een akte van voordracht ondertekent, kan voor de duur van de zittingsperiode van de gemeenteraad niet worden benoemd of verkozen als burgemeester, schepen, voorzitter van de gemeenteraad, voorzitter van een gemeenteraadcommissie of lid van de raad voor maatschappelijk welzijn, kan de gemeente niet vertegenwoordigen of namens de gemeente een mandaat bekleden in gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen of andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen, en kan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn niet vertegenwoordigen of namens het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn een mandaat bekleden in de ziekenhuizen als vermeld in titel VII, hoofdstuk II, van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, in een vereniging of vennootschap, als vermeld in titel VIII van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, of in andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen. Als de betrokkene al een dergelijk mandaat bekleeft, vervalt dat van rechtswege.

Bij de akte van voordracht moeten de volgende documenten gevoegd worden :

a) een uittreksel uit het bevolkingsregister. Dit geldt als een getuigschrift van inschrijving in de bevolkingsregisters van de gemeente van de voorgedragen kandidaat en van zijn eventueel voorgedragen opvolgers;

b) een bewijs van goed zedelijk gedrag van de voorgedragen kandidaat met een uittreksel uit het strafregister, model 1.

2.2. Indiening van de akte van voordracht

De akte van voordracht (model OCMW_04) wordt vóór de installatievergadering van de raad voor maatschappelijk welzijn aan de OCMW-secretaris overhandigd (artikel 53, § 1, zesde lid, van het OCMW-decreet).

2.3. Onderzoek van de voordracht

Nadat de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn de eed hebben afgelegd, overhandigt de OCMW-secretaris de akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de installatievergadering.

De voorzitter van de installatievergadering gaat na of de akte van voordracht ontvankelijk is. Hij gaat na of alle gegevens, vermeld onder 2.1., werden verstrekt. Hij controleert of de voorgedragen kandidaat door voldoende OCMW-raadsleden gesteund wordt.

Om ontvankelijk te zijn, moet de akte van voordracht ondertekend zijn door meer dan de helft van de OCMW-raadsleden én door een meerderheid van de OCMW-raadsleden die op dezelfde akte van voordracht als de kandidaat-voorzitter tot raadslid werden verkozen. Als de akte van voordracht slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen (artikel 53, § 1, eerste lid, van het OCMW-decreet). Alleen de handtekeningen van de OCMW-raadsleden die de eed hebben afgelegd, met inbegrip van de handtekeningen van de opvolgers die de akte van voordracht hebben ondertekend en die als raadslid de eed hebben afgelegd, mogen in aanmerking worden genomen bij het ontvankelijkheidsonderzoek.

Als er een opvolger op de akte van voordracht is vermeld, moet die opvolger ook beschikken over een dubbele meerderheid, zoals dat het geval is voor de effectief voorgedragen voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn. Als aan deze voorwaarde niet is voldaan, is de akte van voordracht in zijn geheel onontvankelijk.

Als de akte van voordracht ontvankelijk is, wordt de voorgedragen voorzitter verkozen verklaard (artikel 53, § 2, van het OCMW-decreet).

2.4. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering

Als er geen of geen ontvankelijke akte van voordracht van kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de installatievergadering wordt overhandigd, gaat de raad voor maatschappelijk welzijn onmiddellijk over tot de verkiezing van een voorzitter. De voorzitter wordt dan verkozen bij geheime stemming, waarbij de kandidaat-voorzitter een volstreekte meerderheid van de stemmen moet behalen. Als geen enkele kandidaat de volstreekte meerderheid van de stemmen heeft behaald, vindt een tweede stemronde plaats, waarin wordt gestemd op de twee kandidaten die in de eerste stemronde de meeste stemmen hebben behaald. De kandidaat die in de tweede stemronde de meerderheid van de stemmen heeft behaald, wordt verkozen tot voorzitter (artikel 53, § 3, van het OCMW-decreet).

2.5. Opvolging tijdens de zittingsperiode

De voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn is verplicht op de installatievergadering een vervanger aan te wijzen. Hij kan meerdere vervangers aanwijzen. In dat geval stelt hij een rangorde van de vervangers op. Als er één of meer ondervoorzitters zijn, wijst de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn evenwel eerst zijn ondervoorzitter of ondervoorzitters als zijn vervanger aan (artikel 54, tweede lid, van het OCMW-decreet).

In voorkomend geval is de voorzitter bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend en wordt hij van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de akte van voordracht als opvolger is vermeld. Als het mandaat eindigt vóór de einddatum vermeld in de akte, neemt de opvolger vervroegd het mandaat op. Als die op zijn beurt het mandaat niet opneemt, neemt de eerstvolgende opvolger het mandaat vervroegd op. Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld het mandaat niet kan opnemen, wordt tot een nieuwe verkiezing van de voorzitter overgegaan op basis van een akte van voordracht (model OCMW_05) overeenkomstig de procedure bepaald in artikel 53 van het OCMW-decreet.

2.6. Benoeming van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn van de zes randgemeenten en Voeren

De voorzitters van de raad voor maatschappelijk welzijn van de zes randgemeenten (Wemmel, Wezembeek-Oppeem, Linkebeek, Kraainem, Sint-Genesius-Rode en Drogenbos) en van de gemeente Voeren worden op voorstel van de OCMW-raad benoemd door de Vlaamse Regering uit de leden van de OCMW-raad (artikel 25bis van de OCMW-wet).

Het model van akte van voordracht (model OCMW_08) is terug te vinden op de website binnenland.vlaanderen.be/akten. De benoemingsprocedure is dezelfde als die van de burgemeester (zie I.1.)

Ik wijs erop dat de mogelijke beperking van de duur van het ambt van OCMW-voorzitter alsook de mogelijke aanduiding van een opvolger niet geldt voor de zes Vlaamse randgemeenten en Voeren.

3. De verkiezing van de ondervoorzitter(s) van de OCMW-raad

Om één of twee ondervoorzitters te mogen kiezen, moet de raad voor maatschappelijk welzijn gemachtigd worden door de gemeenteraad. Deze verkiezing gaat immers gepaard met een vermindering van het maximale aantal schepenen met respectievelijk een of twee (artikel 44, § 1, van het Gemeentedecreet). De machtiging moet op straffe van nietigheid verleend worden met een verklaring op een ontvankelijke voordrachtsakte van schepenen (artikel 45 van het Gemeentedecreet) of door een beslissing van de gemeenteraad in zijn installatievergadering.

Een model van akte van voordracht voor een kandidaat-ondervoorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn (model OCMW-06) is terug te vinden op de website binnenland.vlaanderen.be/akten

De procedure voor de verkiezing van de ondervoorzitter(s) van de raad voor maatschappelijk welzijn is geregeld in artikel 56 van het OCMW-decreet. De ondervoorzitter(s) worden gekozen onder de leden van het vast bureau, als er één is. Voor het overige is mutatis mutandis de regeling voor de verkiezing van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn ook van toepassing op de verkiezing van de ondervoorzitter(s) van de raad voor maatschappelijk welzijn. Als er twee ondervoorzitters moeten worden verkozen, wordt voor elk van de ondervoorzitters de procedure doorlopen. Dat betekent dat ze elk op een afzonderlijke akte van voordracht worden voorgedragen of in twee stemrondes worden verkozen in voorkomend geval. Een persoon kan per mandaat van OCMW-ondervoorzitter maar één akte van voordracht ondertekenen.

De raad voor maatschappelijk welzijn bepaalt bij zijn installatie de rangorde van de ondervoorzitters (artikel 56, tweede lid, artikel 53 en 54, van het OCMW-decreet). De voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn behoudt evenwel toch de keuze wie hij van deze ondervoorzitters als zijn eerste vervanger aanduidt.

Indien er in de loop van de zittingsperiode een vacature is, kan een nieuwe voordracht worden gedaan. Een model van akte van voordracht (model OCMW_07) is terug te vinden op de website binnenland.vlaanderen.be/akten

Ingeval van feitelijke afwezigheid kan de OCMW-ondervoorzitter worden vervangen door een door de raad aangestelde plaatsvervangende ondervoorzitter.

4. De eventuele aanstelling van het vast bureau en de bijzondere comités en de bepaling van de bevoegdheden van deze organen

Ingevolge artikel 60, § 2, van het OCMW-decreet blijven het vast bureau en de bijzondere comités maximaal bestaan tot de raad voor maatschappelijk welzijn is geïnstalleerd.

De oprichting van een vast bureau is niet meer verplicht, behoudens in de randgemeenten en Voeren (artikel 27bis van de OCMW-wet). De procedure voor de aanstelling van de leden van het vast bureau is geregeld in artikel 60 van het OCMW-decreet.

De raad beslist over de oprichting op de installatievergadering of op een later tijdstip. Als er beslist wordt geen vast bureau op te richten, oefent de raad zelf de bevoegdheden van het vast bureau uit. Het vast bureau kan worden opgericht voor bepaalde of onbepaalde duur.

De raad voor maatschappelijk welzijn kan in zijn midden ook bijzondere comités oprichten, op de installatievergadering of op een later tijdstip. Er kunnen evenwel geen bijzondere comités worden opgericht zolang er geen bijzonder comité voor de sociale dienst werd aangesteld. Voor de bijzondere comités bestaat er geen aparte regeling voor de gemeente Voeren en de randgemeenten.

In voorkomend geval worden de leden van het vast bureau en de leden van het bijzonder comité aldus verkozen op de installatievergadering.

De bevoegdheden van het vast bureau en de bijzondere comités kunnen en worden het best bepaald op de installatievergadering. Anders dan in de OCMW-wet is de bevoegdheidsverdeling tussen de organen van het OCMW anders opgevat.

Met inbegrip van de voorzitter telt dat vast bureau :

- drie leden voor een raad van ten hoogste negen leden;
- vier leden voor een raad van elf of dertien leden;
- vijf leden voor een raad van vijftien leden.

Voor elk bijzonder comité wordt het aantal leden door de raad bepaald. Elk comité mag evenwel, met inbegrip van zijn voorzitter, niet minder leden tellen dan :

- 1° drie leden voor een raad voor maatschappelijk welzijn met ten hoogste negen leden;
- 2° vier leden voor een raad voor maatschappelijk welzijn van elf of dertien leden;
- 3° vijf leden voor een raad voor maatschappelijk welzijn van vijftien leden.

Anderzijds mag elk bijzonder comité, met inbegrip van zijn voorzitter, niet meer leden tellen dan :

- 1° zes leden voor een raad voor maatschappelijk welzijn van negen leden;
- 2° zeven leden voor een raad voor maatschappelijk welzijn van elf leden;
- 3° acht leden voor een raad voor maatschappelijk welzijn van dertien leden;
- 4° negen leden voor een raad voor maatschappelijk welzijn van vijftien leden.

De voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn is van rechtswege en met beraadslagende stem voorzitter van het vast bureau en van de bijzondere comités.

De leden, met uitzondering van de voorzitter, worden bij geheime stemming en in één stemronde aangewezen, waarbij elk raadslid één stem heeft. Bij staking van stemmen is de jongste kandidaat in jaren verkozen.

Ten slotte moet ook het vast bureau samengesteld zijn uit personen van verschillend geslacht. Als het vast bureau niet rechtsgeldig is samengesteld na de verkiezing van de leden van het vast bureau, wordt de verkozen, die de minste stemmen heeft behaald, vervangen door een lid van de raad voor maatschappelijk welzijn van het andere geslacht dat voorgesteld was op dezelfde voordrachtsakte als vermeld in artikel 10, § 1, van het OCMW-decreet (de voordrachtsakte bij de algehele vernieuwing) voor de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn. Als de laatste verkozenen voor het vast bureau evenveel stemmen hebben behaald, wordt de verkozen die het oudste is in jaren, vervangen door een lid van de raad voor maatschappelijk welzijn van het andere geslacht (artikel 60, § 4, tweede lid van het OCMW-decreet). Bij gebrek aan leden van het andere geslacht op de voordrachtsakte mag eender welk lid van het andere geslacht verkozen worden (artikel 60, § 4, derde lid, van het OCMW-decreet)

5. De aanstelling van de vertegenwoordigers van de verenigingen overeenkomstig artikel 246 van het OCMW-decreet en artikel 247/3 van het OCMW-decreet

Het mandaat van de vertegenwoordigende leden van het OCMW eindigt van rechtswege op de eerste algemene vergadering die plaatsvindt nadat de raden voor maatschappelijk welzijn werden geïnstalleerd. Het is dus noodzakelijk dat de vertegenwoordigende leden van de raad voor maatschappelijk welzijn, bedoeld in artikel 246 en artikel 247/3 van het OCMW-decreet, respectievelijk voor de verenigingen bedoeld in titel VIII, hoofdstuk 3 en hoofdstuk 4 (in verband met de woon- en zorgcentra) worden aangeduid.

6. De aanstelling van de OCMW-ontvanger als financieel beheerder van het OCMW

Artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de inwerkingtreding van diverse bepalingen van het decreet van 29 juni 2012 tot wijziging van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en van diverse bepalingen van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en betreffende de uitvoering van artikel 280, § 1, van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn bepaalt: "De raad voor maatschappelijk welzijn stelt in zijn installatievergadering op de derde werkdag na de installatievergadering van de gemeenteraad in januari 2013 de ontvanger aan als financieel beheerder, met behoud van de verworven rechten inzake het geldelijk statuut, met toepassing van artikel 280, § 1, van het decreet van 19 december 2008 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn."

De raden nemen formeel akte van de definitieve en volledige omvorming van het ambt van ontvanger in het ambt van financieel beheerder. De huidige titularissen van het ambt van OCMW-ontvanger worden allemaal ambtshalve aangesteld als financieel beheerder. De raden worden geacht formeel akte te nemen van het volledig in werking treden op 1 januari 2013 van alle decreetsbepalingen betreffende het ambt van financieel beheerder, in het bijzonder de inwerkingtreding van artikel 75, § 1, van het OCMW decreet, dat formeel het ambt van financieel beheerder instelt.

Er is in de bovenstaande bepalingen alleen maar uitdrukkelijk sprake over het aanstellen van de huidige ontvanger als financieel beheerder. Er is geen sprake van een verplichte nieuwe eedaflegging of van een verplichte aanwezigheid van de ontvanger die financieel beheerder wordt. De wijziging van de ambtsbenaming brengt ook geen wijziging mee van de rechtspositieregeling die op hen van toepassing is.

Als de voorziene formele vaststelling van de wijziging van dit ambt om welke reden dan ook niet voorkomt op de agenda van de installatievergadering, dan moet dat nadien zo vlug mogelijk gebeuren, maar intussen verandert dat niets aan het feit dat de decretale bepalingen betreffende de definitieve en volledige omzetting van het ambt van ontvanger in financieel beheerder in werking zullen zijn getreden op 1 januari 2013.

III. HET DISTRICTSBESTUUR

1. De installatie van de districtsraad

De procedure voor de installatie van de districtsraad is geregeld in artikelen 273 en 274 van het Gemeentedecreet.

1.1. Bijeenroeping van de nieuwe districtsraad

De installatievergadering van de nieuwe districtsraad wordt samengeroepen door de uittreedende voorzitter van de districtsraad uiterlijk dertig dagen na de installatie van de gemeenteraad (artikel 274, § 1, laatste lid, van het Gemeentedecreet). De termijn werd verkort. Voorheen was dit twee maanden na de verkiezing van de voorzitter van de gemeenteraad.

De installatievergadering van de districtsraad vindt niet van rechtswege plaats (in tegenstelling tot de installatievergadering van de gemeente-, OCMW- en provincieraad). Dat betekent dat er een agenda moet worden bezorgd aan de te installeren raadsleden. Die agenda vloeit in belangrijke mate voort uit het decreet zelf.

De volgende handelingen en beslissingen zijn aan de orde op de installatievergadering van de districtsraad :

- het onderzoek van de geloofsbrieven van de verkozen districtsraadsleden (III,1.2.);
- de eedaflegging van de districtsraadsleden (III,1.3.);
- de bepaling van de rangorde van de districtsraadsleden (III,1.4.);
- de fractievorming in de districtsraad (III,1.5.);
- de verkiezing van de voorzitter van de districtsraad en van de leden van het districtscollege (III,2), m.i.v. de bepaling van de rangorde van de leden van het districtscollege (III,2.6).

1.2. Onderzoek van de geloofsbrieven

De uittreedende voorzitter van de districtsraad (Dit is nieuw : vroeger was dit de voorzitter van de gemeenteraad) zit de installatievergadering voor tot wanneer de voorzitter van de districtsraad is verkozen (artikel 274, § 1, eerste lid, van het Gemeentedecreet). De districtsraad onderzoekt de geloofsbrieven van de verkozen districtsraadsleden (artikel 273, § 3, tweede lid, van het Gemeentedecreet).

1.3. Eedaflegging

De verkozen districtsraadsleden van wie de geloofsbrieven werden goedgekeurd leggen, vóór ze hun mandaat aanvaarden, in openbare vergadering de volgende eed af in handen van de voorzitter van de installatievergadering : "Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen" (artikel 273, § 3, tweede lid, en § 5, van het Gemeentedecreet). Als de voorzitter van de installatievergadering herkozen is als districtsraadslid, legt hij de eed af in handen van het oudste districtsraadslid.

1.4. Rangorde van de districtsraadsleden

Artikel 274, § 5, van het Gemeentedecreet bepaalt dat artikel 50, § 2, van het Gemeentedecreet ook van toepassing is op de districtsbesturen. Dit betekent dat er een rangorde van de districtsraadsleden moet worden vastgesteld (zie I, 2.4 van deze omzendbrief).

1.5. De fractievorming in de districtsraad

Artikel 276 van het Gemeentedecreet bepaalt dat artikel 38 van het Gemeentedecreet ook van toepassing is op de districtsbesturen. De fractievorming gebeurt op dezelfde wijze als in de gemeenteraad (zie I, 2.5 van deze omzendbrief).

2. De verkiezing van de voorzitter van de districtsraad en van de voorzitter en leden van het districtscollege

In tegenstelling tot de andere besturen worden de voorzitter van de districtsraad en de voorzitter en de leden van het districtscollege op één akte voorgedragen. Artikel 274, § 1, derde lid, van het Gemeentedecreet bepaalt immers dat de eerste op de voordrachtlijst vermelde kandidaat bij verkiezing automatisch voorzitter wordt van de districtsraad.

2.1. Aantal leden van het districtscollege

Het Gemeentedecreet stelt het aantal leden van het districtscollege niet dwingend vast. Het bepaalt alleen dat het aantal leden van het districtscollege wordt bepaald op maximum twee derde van het aantal leden, bepaald door artikel 44, § 1, van het Gemeentedecreet toegepast voor de overeenkomstige gebiedsomschrijving, met een maximum van vijf. Bij een breuk wordt er afgerond naar het hogere aantal. Bij besluit van 16 maart 2012 stelde de Vlaamse Regering per district, naast het aantal te verkiezen districtsraadsleden, ook het maximumaantal te begeven mandaten in de districtscolleges vast. In alle districten zal voor de zittingsperiode 2013-2018 het maximumaantal leden van het districtscollege 5 bedragen, met uitzondering van het district Berendrecht-Zandvliet-Lillo, waar het maximumaantal 4 bedraagt (BVR van 16 maart 2012).

De districtsraad is bevoegd om het aantal leden van het districtscollege vast te stellen. Dat aantal geldt tot de eerstvolgende vernieuwing van de districtsraad. Als er geen of geen ontvankelijke gezamenlijke akte van voordracht van kandidaat- leden van het districtscollege wordt ingediend, dan beslist de districtsraad op de installatievergadering over het aantal te kiezen leden van het districtscollege (zie ook onder 4.5).

Daarnaast bepaalt artikel 274, § 3, laatste lid, van het Gemeentedecreet dat de districtsraad kan beslissen dat de voorzitter van de districtsraad geen deel uitmaakt van het districtscollege en dus het college niet voorziet. In dat geval kiest het districtscollege in zijn midden een afzonderlijke voorzitter.

2.2. Samenstelling van het districtscollege : personen van verschillend geslacht

Het Gemeentedecreet bepaalt dat het districtscollege moet bestaan uit personen van een verschillend geslacht, conform artikel 11bis van de Grondwet (artikel 274, § 3, van het Gemeentedecreet).

Als het districtscollege bestaat uit personen van hetzelfde geslacht en dus niet rechtsgeldig is samengesteld, dan bepaalt artikel 274, § 4, tweede lid, van het Gemeentedecreet dat van de verkozen leden van het districtscollege de laatste in rang van rechtswege vervangen wordt door het op dezelfde lijst verkozen districtsraadslid van het andere geslacht met de meeste naamstemmen. Als verschillende districtsraadsleden van het andere geslacht een gelijk aantal naamstemmen hebben behaald, geniet het districtsraadslid dat de hoogste plaats op de lijst bekleedt voorrang onder die raadsleden. Als er geen verkozen districtsraadsleden van het andere geslacht op die lijst voorkomen, wordt het lid van het districtscollege automatisch vervangen door de eerste opvolger van het andere geslacht op die lijst.

Het Gemeentedecreet regelt in artikel 274, § 4, derde lid, ook het geval waarin het districtscollege niet rechtsgeldig samengesteld blijkt te zijn, en het laatst verkozen lid van het districtscollege in rang bij de districtsraadsverkiezingen verkozen werd op een lijst die slechts één kandidaat bevat. In dat geval wordt het voorlaatste lid van het districtscollege in rang vervangen en als ook dat lid verkozen werd op een lijst met slechts één kandidaat, het derde laatste lid van het districtscollege in rang en zo verder.

2.3. Inhoud van de akte van voordracht

Het model van akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter van de districtsraad en de kandidaat-leden van het districtscollege (model DIST_01) is terug te vinden op de website binnenland.vlaanderen.be/akten

Op de akte van voordracht moeten de volgende gegevens worden ingevuld :

a) de identiteitsgegevens en de handtekening van de kandidaat-voorzitter van de districtsraad en van ieder kandidaat-lid van het districtscollege en van hun eventuele opvolger(s). Als al bij de voordracht van de voorzitter en/of van een lid van het districtscollege wordt overeengekomen dat een voorgedragen kandidaat of meerdere kandidaten het mandaat niet gedurende de volledige termijn van zes jaar zal of zullen uitoefenen, wordt op de akte van voordracht de einddatum van het mandaat vermeld. Ook kan dan al de naam van de kandidaat of kandidaten vermeld worden die hem achtereenvolgens zal of zullen opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat, alhoewel dat geen verplichting is. Het is dus mogelijk dat een einddatum in de akte wordt vermeld, zonder dat de naam/namen van opvolger(s) worden aangegeven, maar er kan geen naam van een opvolger worden aangegeven zonder dat er een einddatum is vermeld. Als er een einddatum op de akte van voordracht werd vermeld, is de voorzitter of het lid bij het bereiken van die einddatum van rechtswege ontslagnemend. Wanneer ook de naam van de opvolger op de akte van voordracht is vermeld, dan wordt deze persoon van rechtswege als opvolger van de ontslagnemende voorzitter of van het ontslagnemende lid voorgedragen. Wanneer de naam echter niet werd vermeld, moet er een nieuwe akte van voordracht worden ingediend;

b) de identiteitsgegevens van alle kandidaten die op 14 oktober 2012 werden verkozen op de lijsten die aan de verkiezingen hebben deelgenomen. De verkozenen worden op de akte van voordracht gegroepeerd per lijst;

c) de namen en de handtekeningen van de districtsraadsleden die de voorgedragen kandidaturen steunen (gegroepeerd per lijst).

Opgelet : Zowel de effectief verkozenen als diegenen die als opvolger werden verkozen mogen de akte van voordracht ondertekenen. Bij het ontvankelijkheidsonderzoek van de akte van voordracht wordt alleen rekening gehouden met de handtekeningen van de districtsraadsleden (m.a.w. de verkozenen die op de installatievergadering de eed hebben afgelegd).

Behoudens in geval van overlijden of in geval van afstand van het mandaat, kan niemand meer dan één akte van voordracht ondertekenen. Een verkozen die meer dan één akte van voordracht ondertekent, kan voor de duur van de zittingsperiode van de districtsraad niet worden benoemd of verkozen als voorzitter van de districtsraad, lid van het districtscollege of voorzitter van een commissie van de districtsraad en kan het district niet vertegenwoordigen of namens het district een mandaat bekleden in gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen of andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen. Als de betrokkene al een dergelijk mandaat bekleedt, vervalt dat van rechtswege voor de duur van de zittingsperiode van de raad.

Bij de gedagtekende akte van voordracht moeten de volgende documenten gevoegd worden :

a) een uittreksel uit het bevolkingsregister. Dat geldt als een getuigschrift van inschrijving in de bevolkingsregisters van de gemeente van de voorgedragen kandidaten en van hun eventueel voorgedragen opvolgers;

b) een bewijs van goed zedelijk gedrag van de voorgedragen kandidaten met een uittreksel uit het strafregister, model 1.

2.4. Indiening van de akte van voordracht

De gedagtekende akte van voordracht (model DIST_01) wordt uiterlijk drie dagen voor de vergadering waar de voorzitter van de districtsraad en het districtscollege worden verkozen (i.e. de installatievergadering van de districtsraad) in handen van de voorzitter van de districtsraad neergelegd. In geval van overlijden van, of afstand van het mandaat van districtsraadslid door een voorgedragen kandidaat kunnen er, tot op de samenkomst van de districtsraad ter verkiezing van de voorzitter van de districtsraad en het districtscollege, nieuwe lijsten worden ingediend bij de voorzitter van de vergadering (i.e. de uittrekkende voorzitter van de districtsraad).

2.5. Onderzoek van de voordracht

Nadat de districtsraadsleden de eed hebben afgelegd, controleert de voorzitter van de installatievergadering de ontvankelijkheid van de akte. Hij gaat na of alle gegevens, vermeld onder 2.3., werden verstrekt. Hij controleert of de akte van voordracht tijdig is ingediend en of de voorgedragen kandidaten door voldoende districtsraadsleden gesteund worden.

Om ontvankelijk te zijn, moeten op een akte van voordracht zoveel kandidaten voorkomen als er mandaten te begeven zijn (artikel 274, § 1, van het Gemeentedecreet). Dat betekent, in het geval er maximaal 4 leden van het districtscollege te verkiezen zijn (district Berendrecht-Zandvliet-Lillo), er 5 personen moeten worden voorgedragen, namelijk een mogelijke aparte voorzitter van de districtsraad en 4 collegeleden. Indien er maximaal 5 leden van het districtscollege te verkiezen zijn (alle overige districten), moeten er 6 kandidaten worden voorgedragen.

Om ontvankelijk te zijn, moet de akte van voordracht ondertekend zijn door tenminste een meerderheid van de personen die op dezelfde lijst werden verkozen en door de kandidaten die op de akte van voordracht voorkomen. Ook als op de akte kandidaten voorkomen die verkozen werden op verschillende lijsten, moet de voordrachtslijst telkens ondertekend zijn door de meerderheid van de verkozenen van elke lijst waarvan zich een verkozen als kandidaat op de akte van voordracht bevindt. Als de lijst waarop de kandidaat-voorzitter of een kandidaat-lid van het districtscollege voorkwam slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van één van hen.

Als er één of meer opvolgers op de akte van voordracht zijn vermeld, moet of moeten die ook beschikken over de steun van de meerderheid van de districtsraadsleden die op dezelfde lijst zijn verkozen, zoals dat het geval is voor de effectief voorgedragen kandidaten. Als aan deze voorwaarde niet is voldaan, is de akte van voordracht in zijn geheel onontvankelijk.

De handtekeningen van de persoon die meer dan één akte van voordracht heeft ondertekend worden als onbestaande beschouwd. Als hierdoor niet meer wordt voldaan aan de meerderheidsvoorwaarde is de akte onontvankelijk. Als echter aan die voorwaarden wel nog is voldaan, is de akte ontvankelijk.

De verkiezing over de ontvankelijke voordrachtslijsten (i.e. de akten van voordracht) vindt plaats bij geheime stemming en bij volstrekte meerderheid. Als er slechts één lijst werd voorgedragen, verloopt de stemming in één ronde. In elk ander geval en als na twee stemmingen geen enkele lijst de meerderheid heeft verkregen, dan wordt er opnieuw gestemd over de twee lijsten die de meeste stemmen hebben behaald. Staken de stemmen bij herstemming, dan is de lijst die de jongste kandidaat bevat, verkozen.

2.6. Rangorde van de leden van het districtcollege

De rang van de leden van het districtcollege stemt overeen met de rangorde waarin de voordrachtslijst (i.e. de akte van voordracht - model DIST_01) werd opgemaakt.

2.7. Opvolging tijdens de zittingsperiode

In voorkomend geval is de voorzitter van de districtsraad of een lid van het districtcollege bij het bereiken van de einddatum van rechtswege ontslagnemend en wordt hij opgevolgd door de persoon die in de akte van voordracht als opvolger vermeld is. Als het mandaat eindigt voor de einddatum, vermeld in de akte, of als de persoon die in de akte van voordracht werd vermeld als zijnde de persoon die de voorzitter of een lid zou opvolgen, zijn mandaat niet opneemt, neemt de eerstvolgende opvolger vervroegd het mandaat op. Die mogelijkheid is nieuw ingevoerd door het recente wijzigingsdecreet van het Gemeentedecreet.

Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen, wordt tot vervanging overgegaan overeenkomstig artikel 274, § 5, van het Gemeentedecreet. Dit artikel verwijst naar artikel 50 van het Gemeentedecreet. De vervanging van de voorzitter van de districtsraad of van een lid van het districtcollege gebeurt op basis van een individuele akte van voordracht (model DIST_02 voor de kandidaat-voorzitter van de districtsraad en model DIST_3 voor een lid van het districtcollege). Hetzelfde geldt als een voorzitter of een lid van het districtcollege zijn mandaat niet aanvaardt, zijn mandaat vervallen wordt verklaard, als verhinderd wordt beschouwd, afgezet of geschorst is, ontslag heeft genomen of overleden is.

Behoudens in geval van overlijden of in geval van afstand van het mandaat, kan niemand meer dan een akte van voordracht ondertekenen voor hetzelfde mandaat. Een verkozen die meer dan een akte van voordracht ondertekent, kan voor de duur van de zittingsperiode van de districtsraad niet worden benoemd of verkozen als voorzitter van de districtsraad, lid van het districtcollege of voorzitter van een commissie van de districtsraad en kan het district niet vertegenwoordigen of namens het district een mandaat bekleden in gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen of andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen. Als de betrokkene al een dergelijk mandaat bekleedt, vervalt dat van rechtswege voor de duur van de zittingsperiode van de raad.

IV. HET PROVINCIEBESTUUR

1. De installatie van de provincieraad

1.1. Bijeenroeping van de nieuwe provincieraad

Als de verkiezing van 14 oktober 2012 geldig verklaard wordt, vindt de installatievergadering van de nieuwe provincieraad van rechtswege plaats op de eerste werkdag van de maand december om 10 uur in het provinciehuis. Dat is op maandag 3 december 2012 om 10 uur.

Hoewel de provincieraad van rechtswege samenkomt voor de installatievergadering, bepaalt het Provinciedecreet dat de provinciegriffier, voor de goede orde, de verkozen provincieraadsleden ten minste acht dagen voor de installatievergadering van de provincieraad op de hoogte brengt van de datum, het uur en de plaats van de installatievergadering.

Als de installatievergadering ten gevolge van eventuele bezwaren niet kan plaatsvinden op 3 december 2012, bevat het Provinciedecreet de hiernavolgende regeling :

1° Als er bezwaar werd ingediend tegen de verkiezing en als die vervolgens toch geldig werd verklaard door de Raad voor Verkiezingsbetwistingen (en de zetelverdeling niet wijzigt), worden de nieuw verkozen raadsleden voor de installatievergadering bijeengeroepen door de uittredende voorzitter van de provincieraad binnen tien dagen na de dag waarop er over het bezwaar een uitspraak werd gedaan door de Raad voor Verkiezingsbetwistingen ongeacht of er een beroep werd ingesteld bij de Raad van State. Het beroep bij de Raad van State werkt immers niet opschortend, behoudens als de zetelverdeling wijzigt (en de verkiezing toch geldig verklaard werd).

Als er bezwaar werd ingediend tegen de verkiezing en als die verkiezing vervolgens ongeldig werd verklaard door de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, worden de nieuw verkozen raadsleden bijeengeroepen voor de installatievergadering binnen tien dagen na de dag waarop de Raad van State de verkiezing geldig heeft verklaard. Het beroep bij de Raad van State werkt dan wel opschortend.

2° Als er bezwaar ingediend werd tegen de verkiezing en als die vervolgens definitief ongeldig werd verklaard, hetzij door de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, hetzij na beroep door de Raad van State, dan wordt er een nieuwe verkiezing gehouden. De nieuw verkozen raadsleden worden vervolgens door de uittredende voorzitter van de provincieraad bijeengeroepen voor de installatievergadering, binnen tien dagen nadat de uitslag van de nieuwe verkiezing definitief is.

Als de installatie van de provincieraad ten gevolge van een wijziging van de zetelverdeling niet van rechtswege kan plaatsvinden op 3 december 2012, worden de nieuw verkozen raadsleden bijeengeroepen binnen tien dagen na de dag waarop de zetelverdeling definitief is.

Als de nieuw verkozen provincieraadsleden niet werden bijeengeroepen overeenkomstig de voorgeschreven regels door de uittredende voorzitter, dan roept een uittredend lid van de deputatie de raad bijeen. De rangorde van de gedeputeerden moet hierbij in acht genomen worden.

Het feit dat de installatievergadering op 3 december 2012 van rechtswege plaatsvindt, houdt strikt genomen in dat er geen uitnodiging verstuurd zou moeten worden. Voor de goede orde heeft de decreetgever daar toch op aangedrongen. Dit betekent ook dat er een agenda moet worden bezorgd aan de te installeren raadsleden. Die agenda vloeit in belangrijke mate voort uit het Provinciedecreet zelf.

De volgende handelingen en beslissingen zijn aan de orde op de installatievergadering van de provincieraad :

- het onderzoek van de geloofsbrieven van de verkozen provincieraadsleden (IV,1.2.);
- de eedaflegging van de provincieraadsleden (IV,1.3.);
- de bepaling van de rangorde van de provincieraadsleden (IV,1.4.);
- de fractievorming in de provincieraad (IV,1.5.);
- de verkiezing van de voorzitter van de provincieraad (IV,2);
- de verkiezing van de gedeputeerden (IV,3), m.i.v. de bepaling van de rangorde van de gedeputeerden (IV,3.6).

1.2. Onderzoek van de geloofsbrieven

De uittredende voorzitter van de provincieraad zit de installatievergadering voor. Hij blijft voorzitter van de provincieraad tot een nieuwe voorzitter verkozen is. Als de uittredende voorzitter om een of andere reden de installatievergadering niet kan voorzitten, dan wordt de vergadering voorgezeten door een uittredend lid van de provincieraad dat opnieuw verkozen werd, en dat de hoogste anciënniteit als provincieraadslid bezit of, bij gelijke anciënniteit, door de oudste van hen.

Nadat de vergadering geopend is, onderzoekt de provincieraad de geloofsbrieven van de verkozen provincieraadsleden. De provincieraad is bevoegd om zich uit te spreken over eventuele bezwaren in verband met de verkiesbaarheidsvoorwaarden (zie ook artikel 10 van het Provinciedecreet). Die bezwaren moeten vóór het onderzoek van de geloofsbrieven ingediend worden bij de provincieraad. De geloofsbrieven omvatten de schriftelijke bewijsstukken die elke verkozen, opgeroepen om de eed af te leggen, moet voorleggen en waaruit blijkt dat hij op een wettige wijze is verkozen en dat er tegen zijn verkiezing geen bezwaren zijn. Er zal door de kandidaat een recent uittreksel uit het bevolkings- of rijksregister, een recent uittreksel uit het strafregister model 1 en een verklaring op eer

dat men zich niet bevindt in één van de gevallen van onverenigbaarheid zoals voorzien in artikel 11 van het Provinciedecreet moeten voorgelegd worden. Het doel van het onderzoek is dat er nagegaan wordt of men nog aan de verkiesbaarheidsvoorwaarden voldoet en zich niet in één van de gevallen van onverenigbaarheid bevindt (artikel 11 van het Provinciedecreet). Ten einde de installatievergadering vlot te laten verlopen, is het noodzakelijk dat de kandidaat-raadsleden deze stukken uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering op de griffie van de provincie bezorgen.

Tegen de beslissing van de provincieraad over de geloofsbrieven kan beroep worden ingesteld bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen op basis van artikel 13 van het Provinciedecreet.

Het verkozen provincieraadslid dat zich op het ogenblik van de installatievergadering in een situatie bevindt die onverenigbaar is met het lidmaatschap van de provincieraad, kan de eed niet afleggen en wordt bijgevolg geacht afstand te doen van het hem toegekende mandaat (artikel 12, § 1, van het Provinciedecreet).

De Raad voor Verkiezingsbetwistingen doet uitspraak over de geschillen die rijzen in verband met de afstand van het mandaat van provincieraadslid op basis van artikel 13 van het Provinciedecreet.

1.3. Eedaflegging

Voor ze hun mandaat aanvaarden, leggen de verkozen provincieraadsleden van wie de geloofsbrieven werden goedgekeurd, in openbare vergadering de volgende eed af in handen van de voorzitter van de installatievergadering: "Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen." De voorzitter van de installatievergadering legt, als hij herkozen is als provincieraadslid, de eed af in handen van het provincieraadslid dat de meeste anciënniteit bezit. Bij gelijke anciënniteit legt hij de eed af in handen van de oudste van hen.

Een verkozen provincieraadslid dat voor zijn installatie afstand wil doen van zijn mandaat, brengt de provinciegriffier daarvan schriftelijk op de hoogte. De afstand wordt definitief zodra de provincieraad hiervan kennis heeft genomen.

De verkozen provincieraadsleden die aanwezig zijn op de installatievergadering en die de eed niet afleggen, worden geacht afstand te hebben gedaan van hun mandaat. De verkozen provincieraadsleden die niet aanwezig zijn op de installatievergadering en die, nadat ze daartoe uitdrukkelijk zijn opgeroepen, zonder geldige reden afwezig zijn op de eerste daaropvolgende vergadering, worden eveneens geacht afstand te hebben gedaan van hun mandaat.

1.4. Rangorde van de provincieraadsleden

Hoewel de verplichting tot opmaak van een ranglijst niet expliciet is opgenomen in het Provinciedecreet, is het toch wenselijk een dergelijke lijst op te stellen.

De vaststelling van de rangorde van de provincieraadsleden is van belang om in de vervanging van de gedeputeerde te voorzien wanneer die tijdelijk afwezig is. Die gedeputeerde kan worden vervangen door het provincieraadslid met de meeste anciënniteit van dezelfde lijst. De anciënniteit omvat de hele tijdsduur tijdens dewelke een provincieraadslid deel heeft uitgemaakt van de provincieraad. De anciënniteit mag onderbroken zijn. Bij gelijke anciënniteit, geniet het provincieraadslid dat bij de laatste volledige vernieuwing van de provincieraad het hoogste percentage van naamstemmen in verhouding tot het totale aantal geldig uitgebrachte stemmen in de kiesomschrijving heeft behaald, de voorkeur. Als het provincieraadslid met de meeste anciënniteit de gedeputeerde in die gevallen niet kan vervangen, wordt het mandaat van gedeputeerde waargenomen door een ander provincieraadslid in volgorde van hun anciënniteit. Bij gelijke anciënniteit wordt het mandaat van gedeputeerde waargenomen door het provincieraadslid dat bij de verkiezingen procentueel de meeste naamstemmen in verhouding tot het totaal aantal geldig uitgebrachte stemmen in de kiesomschrijving heeft behaald (artikel 50, § 2, van het Provinciedecreet).

Anderzijds is de bepaling van de rangorde van de provincieraadsleden van belang om uit te maken wie de installatievergadering voorziet als de uittreedende voorzitter van de provincieraad de installatievergadering niet kan voorzitten (artikel 7, § 2, van het Provinciedecreet).

Tot slot is de rangorde van belang om te weten in wiens handen de voorzitter van de installatievergadering de eed aflegt, als hij herkozen is als provincieraadslid. De voorzitter legt de eed af in handen van degene met de meeste anciënniteit. Bij gelijke anciënniteit legt de voorzitter de eed af in handen van de oudste van hen, zodat het nuttig is om ook de leeftijd in deze rangorde op te nemen.

1.5. Fractievorming in de provincieraad

Bij de installatie van de provincieraad worden ook de fracties gevormd. Het Provinciedecreet bevat in artikel 38 het algemene principe dat de provincieraadsleden die op dezelfde lijst verkozen zijn, één fractie vormen in de nieuw verkozen raad.

In afwijking van die basisregel kunnen de provincieraadsleden, die verkozen zijn op verschillende lijsten die zich uiterlijk op de installatievergadering onderling hebben verenigd, één fractie vormen. Tot onderlinge vereniging van de lijsten kan slechts beslist worden als de meerderheid van de verkozenen op elk van die lijsten daarmee instemt (artikel 38, § 3, van het Provinciedecreet).

Als tweede afwijking op de basisregel kunnen de kandidaat-raadsleden die op dezelfde lijst verkozen zijn, ervoor opteren om twee fracties in de provincieraad te vormen, overeenkomstig artikel 38, § 2, van het Provinciedecreet. Op die wijze is de decreetgever tegemoetgekomen aan de gevolgen van de realiteit van de kartelvorming bij de verkiezingen. De verkozenen op één lijst kunnen echter in geen geval meer dan twee fracties vormen in de provincieraad. Het decreet heeft deze mogelijkheid ingebouwd om af te wijken van het principe dat de raadsleden die verkozen zijn op een lijst, één fractie vormen. De beslissing om van één lijst twee fracties te vormen moest wel al genomen zijn of tenminste in het vooruitzicht zijn gesteld bij de indiening van de voordrachtsakte of de verbeteringsakte van de kandidaten voor de provincieraadsverkiezingen zelf. Als dat niet gebeurt is, kunnen geen aparte fracties in de provincieraad gevormd worden. Het Provinciedecreet bepaalt immers dat de akte inzake fractievorming ingediend moet worden bij de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau van de verkiezing, samen met de voordrachtsakte of de verbeteringsakte voor de kandidaatstelling en uiterlijk de eerste daaropvolgende werkdag een afschrift van deze akte inzake fractievorming aan de provinciegriffier moet worden afgegeven tegen ontvangstbewijs.

Het decreet bevat in concreto de volgende mogelijkheden om eventueel twee fracties in de provincieraad te vormen :

1° De kandidaat-raadsleden kunnen bij de indiening van de voordrachtsakte of de verbeteringsakte voor de verkiezingen al beslissen dat zij in de nieuwe provincieraad twee fracties zullen vormen.

2° Zij kunnen de mogelijkheid openhouden om twee fracties te vormen. Die beslissing wordt dan genomen op de installatievergadering van de provincieraad, als een meerderheid van de verkozen raadsleden die potentieel een afzonderlijke fractie kunnen vormen daartoe beslist.

Op de akte inzake fractievorming moeten de kandidaten vermelden tot welke fractie zij behoren bij een eventuele verkiezing. Die keuze is niet herroepbaar. Evenmin kan er nog een nieuwe akte worden ingediend. Het kandidaat-raadslid dat zich in de akte inzake fractievorming niet bekend tot een bepaalde fractie van de twee wordt geacht te opteren voor de grootste fractie in de provincieraad en, als beide fracties evenveel leden tellen, tot de fractie waartoe de lijstaanvoerder behoort, behalve als de lijstaanvoerder op de akte van fractievorming zich niet tot een fractie heeft bekend. In dat geval wordt het kandidaat-provincieraadslid geacht te opteren voor de fractie waartoe het kandidaat-provincieraadslid behoort dat de hoogste plaats op de lijst inneemt en die zich tot een fractie heeft bekend.

De provinciegriffier, aan wie het afschrift van de akte inzake fractievorming tegen ontvangstbewijs is afgegeven, zorgt ervoor dat de voorzitter van de provincieraad bij de installatievergadering van de raad over alle informatie en bewijsstukken beschikt in verband met de afschriften van de akten inzake fractievorming die hij ontvangen heeft op de eerste werkdag na de dag dat de voordrachtsakten of de verbeteringsakten bij de voorzitter van het provinciedistrictshoofdbureau werden ingediend. Vanzelfsprekend behoren die documenten tot de stukken van bestuur waarin de raadsleden inzage hebben.

2. De verkiezing van de voorzitter van de provincieraad

De procedure voor de verkiezing van de voorzitter van de provincieraad is geregeld in artikel 8 van het Provinciedecreet. Op de installatievergadering van de provincieraad en nadat de provincieraadsleden de eed hebben afgelegd, verkiest de provincieraad zijn voorzitter onder de provincieraadsleden van Belgische nationaliteit.

2.1. Inhoud van de akte van voordracht

Het model van akte van voordracht voor een kandidaat-voorzitter van de provincieraad (model PROV_01) is terug te vinden op de website binnenland.vlaanderen.be/akten

Op de gedagtekende akte van voordracht moeten de volgende gegevens worden ingevuld :

a) de identiteitsgegevens en de handtekening van de kandidaat-voorzitter van de provincieraad en van zijn eventuele opvolger(s). Als al bij de voordracht van de voorzitter van de provincieraad wordt overeengekomen dat de voorgedragen kandidaat het mandaat van voorzitter van de provincieraad niet gedurende de volledige termijn van zes jaar zal uitoefenen, wordt op de akte van voordracht de einddatum van het mandaat vermeld. Ook kan dan al de naam van de kandidaat of kandidaten vermeld worden die hem achtereenvolgens zal of zullen opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat, alhoewel dat geen verplichting is. Het is dus mogelijk dat een einddatum in de akte wordt vermeld, zonder dat de naam/namen van opvolger(s) worden aangegeven, maar er kan geen naam van een opvolger worden aangegeven zonder dat er een einddatum is vermeld. Als er een einddatum op de akte van voordracht werd vermeld, is de voorzitter van de provincieraad bij het bereiken van die einddatum van rechtswege ontslagnemend. Wanneer ook de naam van de opvolger op de akte van voordracht is vermeld, dan wordt deze persoon van rechtswege als opvolger van de ontslagnemende voorzitter van de provincieraad voorgedragen. Wanneer de naam echter niet werd vermeld, moet er een nieuwe akte van voordracht worden ingediend;

b) de identiteitsgegevens van alle kandidaten die op 14 oktober 2012 werden verkozen op de lijsten die aan de verkiezingen hebben deelgenomen. De verkozenen worden op de akte van voordracht gegroepeerd per lijst;

c) de namen en de handtekeningen van de verkozenen die de voorgedragen kandidatuur steunen en die op de lijst met dezelfde naam als deze van de kandidaat-voorzitter van de provincieraad zijn verkozen;

d) de namen en de handtekeningen van de verkozenen die de voorgedragen kandidatuur steunen en die op een andere lijst als de kandidaat-voorzitter van de provincieraad zijn verkozen.

Opgelet : Zowel de effectief verkozenen als diegenen die als opvolger werden verkozen mogen de akte van voordracht ondertekenen. Bij het ontvankelijkheidsonderzoek van de akte van voordracht wordt alleen rekening gehouden met de handtekeningen van de provincieraadsleden (m.a.w. de verkozenen die op de installatievergadering de eed hebben afgelegd).

Niemand kan meer dan één akte van voordracht ondertekenen. Overtreding van dit verbod heeft in alle akten van voordracht de ongeldigheid tot gevolg van alle handtekeningen die in strijd met dit voorschrift werden geplaatst. Een verkozen die meer dan één akte van voordracht ondertekent, kan voor de duur van de zittingsperiode van de provincieraad niet worden benoemd of verkozen als gedeputeerde, voorzitter van de provincieraad of voorzitter van een commissie en kan de provincie niet vertegenwoordigen of namens de provincie een mandaat bekleden in provinciaal extern zelfstandige agentschappen of andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen. Als de betrokkene al een dergelijk mandaat bekleedt, vervalt dat van rechtswege.

Bij de akte van voordracht moeten de volgende documenten gevoegd worden :

a) een uittreksel uit het bevolkingsregister. Dat geldt als een getuigschrift van inschrijving in de bevolkingsregisters van de gemeente van de voorgedragen kandidaat en van zijn eventueel voorgedragen opvolgers;

b) een bewijs van goed zedelijk gedrag van de voorgedragen kandidaat met een uittreksel uit het strafregister, model 1.

2.2. Indiening van de akte van voordracht

De akte van voordracht (model PROV_01) wordt uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de provincieraad tijdens de kantooruren aan de provinciegriffier overhandigd. De facto zal dat ten laatste op 25 november 2012 zijn, aangezien de installatievergadering van rechtswege plaatsvindt op 3 december 2012. Een akte die niet tijdig werd overhandigd of te weinig geldige handtekeningen telt, is onontvankelijk (zie in dat geval 2.3. en 2.4.).

2.3. Onderzoek van de voordracht

Nadat de provincieraadsleden de eed hebben afgelegd, overhandigt de provinciegriffier de akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de installatievergadering.

De voorzitter van de installatievergadering controleert de ontvankelijkheid van de akte. Hij gaat na of alle gegevens, vermeld onder 2.1., werden verstrekt. Hij controleert of de akte van voordracht tijdig is ingediend en of de voorgedragen kandidaat door voldoende provincieraadsleden gesteund wordt.

Om ontvankelijk te zijn, moet de akte van voordracht ondertekend zijn door meer dan de helft van de provincieraadsleden die op de installatievergadering de eed hebben afgelegd én door een meerderheid van de provincieraadsleden die op de lijst met dezelfde naam als deze van de voorgedragen kandidaat werden verkozen. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-voorzitter voorkomt slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen.

Als er één of meerdere opvolgers op de akte van voordracht zijn vermeld, moet die opvolger ook beschikken over een dubbele meerderheid, zoals dat het geval is voor de effectief voorgedragen voorzitter van de provincieraad. Indien aan deze voorwaarde niet is voldaan, is de akte van voordracht in zijn geheel onontvankelijk.

De handtekeningen van de persoon die meer dan één akte van voordracht heeft ondertekend worden als onbestaande beschouwd. Indien hierdoor niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden bepaald voor de vereiste dubbele meerderheid, is de akte onontvankelijk. Als echter aan die voorwaarden wel nog is voldaan, is de akte ontvankelijk.

Als de akte van voordracht ontvankelijk is, wordt de voorgedragen kandidaat-voorzitter verkozen verklaard. Hier volstaat een loutere akteneming en er dient geen stemming plaats te vinden, omdat door de ontvankelijkheidsverklaring van de akte van voordracht reeds is gebleken dat de kandidaat door een dubbele meerderheid van de provincieraadsleden wordt gesteund.

Na de verkiezing van de voorzitter stelt de provincieraad zijn bureau samen op basis van het huishoudelijk reglement. Dat reglement bepaalt vrij de samenstelling van het bureau, op voorwaarde dat er minstens één ondervoorzitter wordt gekozen en dat de fracties met minstens drie fractieleden in ieder geval vertegenwoordigd zijn (artikel 8, § 5, van het Provinciedecreet).

2.4. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering

Als er geen of geen ontvankelijke akte van voordracht van kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de installatievergadering wordt overhandigd, kiest de provincieraad binnen veertien dagen (uiterlijk 17 december) een voorzitter. De provincieraadsleden kunnen hiertoe uiterlijk drie dagen voor de eerstvolgende vergadering van de provincieraad een gedagtekende akte van voordracht bezorgen aan de provinciegriffier.

Het model van akte van voordracht voor een kandidaat-voorzitter van de provincieraad ingeval er geen (ontvankelijke) akte op de installatievergadering werd overhandigd (model PROV_02) is terug te vinden op de website binnenland.vlaanderen.be/akten

Om ontvankelijk te zijn moet de akte van voordracht voldoen aan de in 2.3. beschreven ontvankelijkheidsvereisten. De enige uitzondering hierop is dat er geen steun moet zijn van een dubbele meerderheid. Het volstaat dat de akte van voordracht is ondertekend door een meerderheid van de personen, verkozen op de lijsten met dezelfde naam. Als de lijst waarop de kandidaat-voorzitter voorkomt slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen. Ook op deze akte kunnen een einddatum en eventueel één of meerdere opvolgers worden vermeld.

De verkiezing over de voorgedragen kandidaat gebeurt bij geheime stemming, waarbij de kandidaat-voorzitter een volstrekte meerderheid van de stemmen moet behalen. Indien deze volstrekte meerderheid niet behaald wordt, dan volgt een tweede stemronde volgens de procedure voorzien in artikel 8, § 3, laatste lid, van het Provinciedecreet.

2.5. Opvolging tijdens de zittingsperiode

In voorkomend geval is de voorzitter bij het bereiken van de einddatum van het mandaat van rechtswege ontslagnemend en wordt hij van rechtswege opgevolgd door de persoon die in de akte van voordracht als opvolger is vermeld. Als het mandaat eindigt vóór de einddatum vermeld in de akte, neemt de opvolger vervroegd het mandaat op. Als de persoon die als opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen, neemt de eerstvolgende opvolger vervroegd het mandaat op. Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld ook het mandaat niet opneemt, wordt een nieuwe voorzitter verkozen op basis van een akte van voordracht (model PROV_01) die moet worden gesteund door een dubbele meerderheid. Als men vaststelt dat er geen of geen ontvankelijke akte van voordracht werd ingediend, dan volgt een verkiezing op basis van een akte van voordracht (model PROV_02) met een enkele meerderheid.

3. De verkiezing van de gedeputeerden

De procedure voor de verkiezing van de gedeputeerden is geregeld in de artikelen 44 tot en met 50 van het Provinciedecreet. Op de installatievergadering van de provincieraad en nadat de provincieraadsleden de eed hebben afgelegd, worden de gedeputeerden door de provincieraadsleden verkozen.

3.1. Samenstelling van de deputatie : personen van verschillend geslacht

Het Provinciedecreet bepaalt dat de deputatie moet bestaan uit personen van een verschillend geslacht, conform artikel 11bis van de Grondwet.

Als de deputatie bestaat uit personen van hetzelfde geslacht en dus niet rechtsgeldig is samengesteld, dan bepaalt artikel 44, § 2, tweede lid, van het Provinciedecreet dat van de verkozen gedeputeerden de laatste overeenkomstig artikel 45, § 3 en artikel 50, § 1, van het Provinciedecreet verkozen gedeputeerde in rang van rechtswege vervangen wordt. Deze gedeputeerde wordt vervangen door het op dezelfde lijst verkozen provincieraadslid van het andere geslacht met procentueel de meeste naamstemmen in verhouding tot het totale aantal geldig uitgebrachte stemmen in de kiesomschrijving. Als verschillende raadsleden van het andere geslacht procentueel een gelijk aantal naamstemmen hebben behaald, geniet het raadslid dat de meeste naamstemmen heeft behaald voorrang onder die raadsleden. Als er geen verkozen provincieraadsleden van het andere geslacht op die lijst voorkomen, wordt de gedeputeerde van rechtswege vervangen door het niet-verkozen provincieraadslid van het andere geslacht met procentueel de meeste naamstemmen in verhouding tot het totale aantal geldig uitgebrachte stemmen in de kiesomschrijving op die lijst. Als verschillende niet-verkozen provincieraadsleden van het andere geslacht procentueel een gelijk aantal naamstemmen hebben behaald, geniet het niet-verkozen provincieraadslid dat de meeste naamstemmen heeft behaald voorrang onder de niet-verkozen provincieraadsleden.

3.2. Inhoud van de akte van voordracht

Het model van akte van voordracht van de kandidaat-gedeputeerden (model PROV_03) is terug te vinden op de website binnenland.vlaanderen.be/akten. De gedeputeerden worden in principe verkozen op basis van deze gezamenlijke akte van voordracht.

Op de gedagtekende akte van voordracht moeten de volgende gegevens worden ingevuld :

a) de identiteitsgegevens en de handtekening van iedere kandidaat-gedeputeerde en van zijn eventuele opvolger(s). Als al bij de voordracht van de gedeputeerden wordt overeengekomen dat een voorgedragen kandidaat of meerdere kandidaten het mandaat van gedeputeerde niet gedurende de volledige termijn van zes jaar zal of zullen uitoefenen, wordt op de akte van voordracht de einddatum van het mandaat vermeld. Ook kan dan al de naam van de kandidaat of kandidaten vermeld worden die hem achtereenvolgens zal of zullen opvolgen voor de resterende duurtijd van het mandaat, alhoewel dat geen verplichting is. Het is dus mogelijk dat een einddatum in de akte wordt vermeld, zonder dat de naam/namen van opvolger(s) worden aangegeven, maar er kan geen naam van een opvolger worden aangegeven zonder dat er een einddatum is vermeld. Als er een einddatum op de akte van voordracht werd vermeld, is de gedeputeerde bij het bereiken van die einddatum van rechtswege ontslagnemend. Wanneer ook de naam van de opvolger op de akte van voordracht is vermeld, dan wordt deze persoon van rechtswege als opvolger van de ontslagnemende gedeputeerde voorgedragen. Wanneer de naam echter niet werd vermeld, moet er een nieuwe akte van voordracht worden ingediend;

b) de identiteitsgegevens van alle kandidaten die op 14 oktober 2012 werden verkozen op de lijsten die aan de verkiezingen hebben deelgenomen. De verkozenen worden op de akte van voordracht gegroepeerd per lijst;

c) de namen en de handtekeningen van de provincieraadsleden die de voorgedragen kandidaturen steunen en die op dezelfde lijst als één of meerdere kandidaat-gedeputeerden zijn verkozen;

d) de namen en de handtekeningen van de provincieraadsleden die de voorgedragen kandidaturen steunen en die op een andere lijst als één of meerdere kandidaat-gedeputeerden zijn verkozen.

Opgelet : Zowel de effectief verkozenen als diegenen die als opvolger werden verkozen mogen de akte van voordracht ondertekenen. Bij het ontvankelijkheidsonderzoek van de akte van voordracht wordt enkel rekening gehouden met de handtekeningen van de provincieraadsleden (m.a.w. de verkozenen die op de installatievergadering de eed hebben afgelegd).

Niemand kan meer dan één akte van voordracht ondertekenen. Overtreding van dit verbod heeft in alle akten van voordracht de ongeldigheid tot gevolg van alle handtekeningen die in strijd met dit voorschrift werden geplaatst. Een verkozen die meer dan één akte van voordracht ondertekent, kan voor de duur van de zittingsperiode van de provincieraad niet worden benoemd of verkozen als gedeputeerde, voorzitter van de provincieraad of voorzitter van een commissie en kan de provincie niet vertegenwoordigen of namens de provincie een mandaat bekleden in provinciaal extern zelfstandige agentschappen of andere verenigingen, stichtingen of vennootschappen. Als de betrokkene al een dergelijk mandaat bekleedt, vervalt dat van rechtswege.

Bij de akte van voordracht moeten de volgende documenten gevoegd worden :

a) een uittreksel uit het bevolkingsregister. Dat geldt als een getuigschrift van inschrijving in de bevolkingsregisters van de gemeente van de voorgedragen kandidaten en van hun eventueel voorgedragen opvolgers;

b) een bewijs van goed zedelijk gedrag van de voorgedragen kandidaten met een uittreksel uit het strafregister, model 1.

3.3. Indiening van de akte van voordracht

De akte van voordracht (model PROV_03) wordt uiterlijk acht dagen voor de installatievergadering van de provincieraad aan de provinciegriffier overhandigd. De facto zal dat ten laatste op 25 november 2012 zijn, aangezien de installatievergadering van rechtswege plaatsvindt op 3 december 2012. De provinciegriffier bezorgt een afschrift van de akte aan de uittredende voorzitter van de provincieraad of aan een uittredend lid van de deputatie volgens hun rangorde. Een akte die niet tijdig werd overhandigd of te weinig geldige handtekeningen telt, is onontvankelijk (zie in dat geval 3.4.).

3.4. Onderzoek van de voordracht

Nadat de provincieraadsleden de eed hebben afgelegd, overhandigt de provinciegriffier de gezamenlijke akte van voordracht van de kandidaat-gedeputeerden aan de voorzitter van de provincieraad.

De voorzitter van de provincieraad controleert de ontvankelijkheid van de akte. Hij gaat na of alle gegevens, vermeld onder 3.2., werden verstrekt. Hij controleert of de akte van voordracht tijdig is ingediend en of de voorgedragen kandidaten door voldoende provincieraadsleden gesteund worden.

Om ontvankelijk te zijn, moet de akte van voordracht ondertekend zijn door meer dan de helft van de provincieraadsleden die op de installatievergadering de eed hebben afgelegd en bovendien moet de akte van voordracht voor elk van de kandidaat-gedeputeerden ondertekend zijn door een meerderheid van de personen die op de lijst met dezelfde naam als deze van de voorgedragen kandidaat-gedeputeerde werden verkozen. Als de lijst waarop een kandidaat-gedeputeerde voorkomt slechts twee verkozen telt, volstaat de handtekening van één van hen.

Als er één of meer opvolgers op de akte van voordracht zijn vermeld, moet of moeten die ook beschikken over een dubbele meerderheid, zoals dat het geval is voor de effectief voorgedragen gedeputeerden. Als aan deze voorwaarde niet is voldaan, is de akte van voordracht in zijn geheel onontvankelijk.

De handtekeningen van de persoon die meer dan één akte van voordracht heeft ondertekend worden als onbestaande beschouwd. Indien hierdoor niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden bepaald voor de vereiste dubbele meerderheid is de akte onontvankelijk. Indien echter aan die voorwaarden wel nog is voldaan, is de akte ontvankelijk.

Als de akte van voordracht ontvankelijk is, worden de voorgedragen kandidaat-gedeputeerden verkozen verklaard.

3.5. Geen of geen ontvankelijke akte van voordracht op de installatievergadering

Als er geen of geen ontvankelijke gezamenlijke akte van voordracht wordt voorgelegd, wordt binnen veertien dagen overgegaan tot een afzonderlijke verkiezing van de gedeputeerden onder de provincieraadsleden. De provincieraadsleden kunnen hiertoe kandidaat-gedeputeerden voordragen. Per mandaat van gedeputeerde wordt uiterlijk drie dagen voor de eerstvolgende vergadering van de provincieraad een gedagtekende akte van voordracht aan de provinciegriffier bezorgd.

Het model van akte van voordracht van een kandidaat-gedeputeerde (model PROV_04) is terug te vinden op de website binnenland.vlaanderen.be/akten.

Om ontvankelijk te zijn moet die akte ondertekend zijn door een meerderheid van de personen die op de lijst met dezelfde naam als die van de voorgedragen kandidaat werden verkozen, met dien verstande dat de handtekening van één van de twee verkozenen van de lijst volstaat als de lijst van de kandidaat-gedeputeerde slechts twee verkozenen telt. De akte van voordracht kan, onder dezelfde voorwaarden als bij een gezamenlijke voordracht van de kandidaat-gedeputeerden, een einddatum van het mandaat en eventueel de naam of namen van een of meer opvolgers vermelden.

Als er niet voldoende kandidaten schriftelijk voorgedragen worden om de deputatie volledig samen te stellen, kunnen kandidaten mondeling op de zitting worden voorgedragen.

De gedeputeerden worden verkozen bij geheime stemming, door evenveel afzonderlijke stemmingen als er gedeputeerden te verkiezen zijn. De kandidaat die de volstreekte meerderheid van de stemmen heeft behaald, is verkozen. Als geen enkele kandidaat die volstreekte meerderheid heeft behaald en als meerdere kandidaten werden voorgedragen, vindt een tweede stemronde plaats.

3.6. Rangorde van de gedeputeerden

De rang van de gedeputeerden wordt bepaald door de rangorde op de gezamenlijke akte van voordracht. Als de gedeputeerden afzonderlijk worden verkozen, wordt de rang bepaald door de volgorde van de stemmingen.

3.7. Opvolging tijdens de zittingsperiode

In voorkomend geval is de gedeputeerde bij het bereiken van de einddatum van rechtswege ontslagnemend en wordt hij opgevolgd door de persoon die in de akte van voordracht als opvolger vermeld is. Indien het mandaat eindigt voor de einddatum, vermeld in de akte, of indien de persoon die in de akte van voordracht werd vermeld als zijnde de persoon die de gedeputeerde zou opvolgen, zijn mandaat niet opneemt, neemt de eerstvolgende opvolger vervroegd het mandaat op.

Als de persoon die als laatste opvolger is vermeld, het mandaat niet kan opnemen, wordt tot vervanging overgegaan overeenkomstig artikel 50 van het Provinciedecreet op basis van een individuele akte van voordracht van kandidaat-gedeputeerde (model PROV_05 voor één gedeputeerde of model PROV_06 voor meerdere gedeputeerden). Hetzelfde geldt in het geval een gedeputeerde zijn mandaat niet aanvaardt, in het geval zijn mandaat vervallen wordt verklaard, als verhinderd wordt beschouwd, afgezet of geschorst is, ontslag heeft genomen of overleden is.

Ik verzoek u, mevrouw/mijnheer de provinciegouverneur, de datum van publicatie van deze omzendbrief in het *Belgisch Staatsblad* te vermelden in het volgende bestuursmemoriaal.

Volledigheidshalve zend ik ook een exemplaar van deze omzendbrief rechtstreeks aan de geadresseerden.

Deze omzendbrief kan ook geraadpleegd worden via het internet op het volgende adres :

<http://binnenland.vlaanderen.be/>

G. BOURGEOIS,

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand